

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR za rok 2019 r.

FAMUR S.A. | ul. Armii Krajowej 51 | 40-698 Katowice | t. +48 32 359 63 00 | f. +48 32 359 66 77 | famur@famur.com.pl | www.famur.com |
Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy KRS | KRS 0000048716 | REGON 270641528 | NIP 634-012-62-46 |
Kapitał zakładowy 5 747 632,12 zł opłacony w całości

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY FAMUR	4
	Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy FAMUR	4
	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy FAMUR	5
	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy FAMUR	6
	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy FAMUR	7
	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy FAMUR	9
II.	ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	10
1.	Informacje ogólne	10
2.	Skład Zarządu	10
3.	Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
4.	Szacunki i subiektywna ocena	11
5.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
6.	Podstawy konsolidacji	12
7.	Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	12
8.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	13
9.	Schemat Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2019r.	16
10.	Wykaz jednostek objętych konsolidacją na dzień 31.12.2019r.	17
11.	Segmenty działalności oraz działalność zaniechana	18
12.	Przychody z umów z klientami	21
13.	Koszty rodzajowe	23
14.	Zatrudnienie i koszty zatrudnienia	23
15.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	24
16.	Przychody i koszty finansowe	25
17.	Podatek dochodowy	25
18.	Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego	27
19.	Zysk przypadający na jedną akcję	28
20.	Wartości niematerialne	29
21.	Wartość firmy	30
22.	Rzeczowe aktywa trwałe	31
23.	Nieruchomości inwestycyjne	33
24.	Długoterminowe aktywa finansowe	34
25.	Należności długoterminowe	35
26.	Zapasy	35
27.	Należności z tytułu leasingu finansowego	36
28.	Wartość godziwa należności z tytułu sprzedaży w postaci leasingu finansowego	36
29.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36
30.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	37
31.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38
32.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	38
33.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i związane z nimi zobowiązania	38
34.	Akcjonariusze spółki Famur S.A.	39

35. Kapitał podstawowy	39
36. Kapitały zapasowy i rezerwy	39
37. Zyski zatrzymane	40
38. Dywidenda	40
39. Rezerwy	40
40. Kredyty i pożyczki	42
41. Obligacje	45
42. Ujęcie wykupu wierzytelności i zmiana prezentacji obligacji serii A w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.	46
43. Zabezpieczenia na majątku Grupy	46
44. Zobowiązania warunkowe	46
45. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	47
46. Zobowiązania z tytułu leasingu	47
47. Zobowiązania handlowe i pozostałe	48
48. Rozliczenia międzyokresowe	48
49. Instrumenty Finansowe	49
50. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	51
51. Informacje o znaczących transakcjach z klientami	53
52. Transakcje z podmiotami powiązanymi	54
53. Wynagrodzenie członków zarządu	55
54. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	55
55. Sprzedaż akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A.	56
56. Informacje dodatkowe	57
57. Zdarzenia po dacie bilansu	59
58. Ryzyko wpływu epidemii wirusa COVID-19 na działalność Grupy Famur	59

Katowice, 20 kwietnia 2020 r.

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY FAMUR

Dane w mln zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy FAMUR

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	2 165	2 217
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 974	2 051
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	191	166
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	1 565	1 694
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 464	1 577
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	101	117
III. Zysk brutto ze sprzedaży	600	523
IV. Koszty sprzedaży	40	45
V. Koszty ogólnego zarządu	154	157
VI. Zysk na sprzedaży	406	321
VII. Pozostałe przychody operacyjne	59	43
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1	8
2. Dotacje	1	0
3. Inne przychody operacyjne, w tym <i>rozwiązane odpisy na przewidywane starty kredytowe</i>	57 -	35 1
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	196	64
1. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych <i>utworzone odpisy za przewidywane straty kredytowe</i>	74 20	3 -
2. Inne koszty operacyjne	122	61
IX. Zysk z działalności operacyjnej	269	300
X. Przychody finansowe	35	26
1. Odsetki	22	18
2. Zysk ze zbycia inwestycji	7	0
3. Inne	6	8
XI. Koszty finansowe	47	58
1. Odsetki	29	27
2. Aktualizacja wartości inwestycji	7	5
3. Inne	11	26
XII. Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	136	-
XIII. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	60	-
XIV. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	1
XV. Zysk brutto	333	269
XVI. Podatek dochodowy	81	47
XVII. Zysk netto z działalności kontynuowanej	252	222
XVIII. Działalność zaniechana	-3	-2
XIX. Zysk netto, w tym przypadający:	249	220
XX. akcjonariuszom podmiotu dominującego	245	208
XX. akcjonariuszom niekontrolującym	4	12
Zysk netto podstawowy z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,44	0,37
Zysk netto rozdzielony z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą	0,44	0,37

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy FAMUR

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto	249	220
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:	8	-11
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	2	-2
Różnice kursowe z przeliczenia	6	-10
Zysk jednostek stowarzyszonych oraz pozostałe	-	1
Inne całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:	-2	-
Zyski (straty) aktuarialne	-2	-1
Przeszacowanie w związku z reklasyfikacją do nieruchomości inwestycyjnych	-	1
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	6	-11
Całkowite dochody ogółem	255	209
przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	251	197
przypadające udziałowcom niekontrolującym	4	12

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy FAMUR

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	Kapitał własny razem
Stan na 01.01.2019	6	796	114	-10	2	716	-37	1 587
Zysk netto	-	-	-	-	-	245	4	249
Inne całkowite dochody	-	-	-	7	1	-2	-	6
Pokrycie straty	-	-2	-	-	-	2	-	-
Utrata kontroli	-	-	-	-	-	-	-27	-27
Wykup udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	-	-15	14	-1
Pozostałe	-	-	-	-1	-	2	-	1
Dywidenda	-	-151	-	-	-	-153	-	-304
Stan na 31.12.2019	6	643	114	-4	3	795	-46	1 511
Stan na 01.01.2018	6	715	114	0	2	598	114	1 549
Zysk netto	-	-	-	-	-	208	12	220
Inne całkowite dochody	-	-	-	-10	-	-	-	-10
Rozliczenie połączenia	-	81	-	-	-	163	-163	81
Dywidenda	-	-	-	-	-	-253	-	-253
Stan na 31.12.2018	6	796	114	-10	2	716	-37	1 587
	6	796	114	-10	2	716	-37	1 587

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy FAMUR

A k t y w a

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
I. Aktywa trwałe	936	1 158
1. Wartości niematerialne, w tym:	198	272
- wartość firmy	162	222
2. Rzeczowe aktywa trwałe	598	601
2.1. Środki trwałe	564	563
2.2. Środki trwałe w budowie	34	38
3. Należności długoterminowe	4	62
4. Inwestycje długoterminowe	64	127
4.1. Nieruchomości	43	91
4.2. Długoterminowe aktywa finansowe	21	36
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	1	2
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	71	94
II. Aktywa obrotowe	2 039	1 800
1. Zapasy	303	352
2. Należności krótkoterminowe	1 012	1 089
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	2	21
2.2. Z tytułu dostaw i usług	966	1 039
2.3. Z tytułu podatków, w tym:	12	18
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4	5
2.4. Pozostałe należności	32	11
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	11	30
3.1. Dotyczące jednostek w ramach grupy	5	22
3.2. Dotyczące pozostałych jednostek	6	8
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	298
5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	12	8
6. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	99	23
A k t y w a r a z e m	2 975	2 958

Pasywa

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
I. Kapitał własny	1 511	1 587
1. Kapitał zakładowy	6	6
2. Kapitał zapasowy	643	796
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	3	2
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	114	114
5. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-4	-10
6. Zyski zatrzymane	795	716
A. Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	1 557	1 624
B. Kapitały przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	-46	-37
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 447	1 353
1. Rezerwy na zobowiązania	121	147
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3	18
1.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	43	51
a) długoterminowa	28	33
b) krótkoterminowa	15	18
1.3. Pozostałe rezerwy	75	78
a) długoterminowe	10	7
b) krótkoterminowe	65	71
2. Zobowiązania długoterminowe	485	556
2.1. Kredyty, pożyczki i obligacje	421	528
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	61	21
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe	3	7
3. Zobowiązania krótkoterminowe	813	615
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	241	271
3.2. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	18	20
3.3. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:	91	89
3.3.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	50	34
3.4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	8	12
3.5. Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i obligacje	332	94
3.6. Inne	123	129
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	30	35
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	17	18
Pasywa razem	2 975	2 958

	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
I. Zysk brutto	333	269
II. Korekty razem	171	-54
1. Amortyzacja	182	191
2. Odpis wartości firmy	60	-
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	2	-1
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	15	20
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-117	15
6. Zmiana stanu rezerw	-22	11
7. Zmiana stanu zapasów	61	-41
8. Zmiana stanu należności	86	-79
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	-28	-150
10. Podatek dochodowy zapłacony	-53	-17
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-22	-3
12. Inne korekty	7	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	504	215
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	232	79
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	26	36
2. Z aktywów finansowych, w tym:	22	43
- zbycie aktywów finansowych	1	36
- dywidendy i udziały w zyskach	7	-
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	13	6
- odsetki	1	1
3. Inne wpływy inwestycyjne	184	-
II. Wydatki	247	217
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	248	177
2. Na aktywa finansowe, w tym:	-	40
- nabycie aktywów finansowych	-	8
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	-	32
3. Inne wydatki inwestycyjne	-1	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-15	-138
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	368	23
1. Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych	200	-
2. Kredyty i pożyczki	167	22
3. Inne wpływy finansowe	1	1
II. Wydatki	548	483
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	305	253
2. Spłaty kredytów i pożyczek	206	189
3. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	23	25
4. Odsetki	12	15
5. Inne wydatki finansowe	2	1
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-180	-460
Przepływy pieniężne netto, razem z działalności kontynuowanej	309	-383
przepływy pieniężne z działalności zaniechanej, dla których aktywa nie stanowią aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	-	1
Przepływy pieniężne netto, razem	309	-383
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	304	-384
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-5	-1
Środki pieniężne na początek okresu	298	682
Środki pieniężne na koniec okresu	602	298

II. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostkowe Spółki FAMUR S.A. (jednostka dominująca) oraz sprawozdania Spółek zależnych.

Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: 01.01.2019r.– 31.12.2019r.

Jednostką dominującą dla Famur S.A. jest TDJ Equity I sp. z o.o., a jednostka dominująca najwyższego szczebla, TDJ S.A.

2. Skład Zarządu

Na dzień 31.12.2019r. w skład Zarządu wchodził:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Ireneusz Kazimierski	Wiceprezes Zarządu ds. Surface
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground

Na dzień 31.12.2018r. w skład Zarządu Spółki Famur wchodził:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Bartosz Bielak	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Waldemar Łaski	Wiceprezes Zarządu ds. Surface
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground
Zdzisław Szypuła	Wiceprezes Zarządu

W dniu 25.09.2018r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu złożył Pan Zdzisław Szypuła, ze skutkiem na dzień 31.12.2018r.

W dniu 26.02.2019r. Pan Bartosz Bielak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa ds. Strategii i Rozwoju ze skutkiem na dzień 28.02.2019r.

W dniu 12.11.2019r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Surface złożył Pan Waldemar Łaski, ze skutkiem na dzień 12.11.201r.

W dniu 12.11.2019r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Surface został powołany Pan Ireneusz Kazimierski.

3. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 20 kwietnia 2020r.

4. Szacunki i subiektywna ocena

4.1. Szacunki

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Podmiotu Dominującego dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31.12.2019 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w poszczególnych notach objaśniających do sprawozdania finansowego.

4.2. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

4.3. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego zidentyfikowano okoliczności wynikające z pandemii koronawirusa wpływające na kontynuowanie działalności przez Grupę. Zarząd przeanalizował sytuację w kontekście COVID-19 oraz w oparciu o rozpatrywane scenariusze, na chwilę obecną w obszarze płynności, finansowania i zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej nie identyfikuje ryzyka dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości, w tym z uwzględnieniem opisanych w odpowiedniej notcie zdarzeń po dniu bilansowym.

Istotne zasady rachunkowości zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Grupa stosowała zasady rachunkowości w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów sprawozdawczych.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień

zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przedstawione w polskich złotych PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest indywidualnie waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy tj. w PLN.

Dane prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyrażone są w milionach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

6. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się:

- wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w zyskach i stratach skonsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto.

Udział niekontrolujący w aktywach netto obejmuje:

wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31.12.2018r., z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 01.01.2019r. i później.

Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing („MSSF 16”). Pozostałe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje, które mają zastosowanie po raz pierwszy w 2019 roku nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. Opis rodzaju, skutki zmian zasad rachunkowości ujawniono w dalszej części noty.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – data wejścia w życie nie została jeszcze określona.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

8.1. Wdrożenie MSSF 16 - Leasing

MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing („MSR 17”) oraz związane z nimi interpretacje. Standard określa zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu i wymaga, aby leasingobiorcy rozliczali większość umów leasingowych w ramach jednego modelu bilansowego.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną w stosunku do MSR 17. Leasingodawcy będą nadal klasyfikować leasing jako operacyjny lub finansowy, stosując podobne zasady jak w MSR 17. Dlatego też MSSF 16 nie miał wpływu na leasing, w którym Grupa jest leasingodawcą.

Grupa posiada umowy leasingu (prawo wieczystego użytkowania gruntów, maszyny, pojazdy). Przed przyjęciem MSSF 16, Grupa klasyfikowała każdy z leasingów (jako leasingobiorca) na dzień rozpoczęcia okresu leasingu jako leasing finansowy lub operacyjny. Leasing był klasyfikowany jako finansowy, jeżeli zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione na

Grupę. W przeciwnym razie leasing był klasyfikowany jako operacyjny. Leasing finansowy był kapitalizowany w wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia okresu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli była ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe były rozdzielane pomiędzy odsetki (ujęte jako koszty finansowe) i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. W leasingu operacyjnym przedmiot umowy nie był aktywowywany, a opłaty leasingowe były ujmowane jako koszty najmu w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu.

Po przyjęciu MSSF 16 Grupa zastosowała jedno podejście do ujmowania i wyceny dla wszystkich umów leasingu, których jest leasingobiorcą, z wyjątkiem leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości. Grupa ujęła zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów.

Grupa wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania pozwalającego na stosowanie standardu tylko w odniesieniu do umów, które zostały wcześniej zidentyfikowane jako umowy leasingu zgodnie z MSR 17 w dniu pierwszego zastosowania. Grupa zdecydowała się również skorzystać ze zwolnień z tytułu ujęcia umów leasingowych, których okres leasingu w dniu rozpoczęcia wynosi 12 miesięcy lub krócej i które nie zawierają opcji zakupu („leasing krótkoterminowy”) oraz umów leasingowych, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość („aktywa o niskiej wartości”). Ponadto Grupa skorzystała z następujących dopuszczalnych praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Grupa zastosowała jedną stopę dyskonta dla portfela leasingów o podobnych cechach,
- Grupa zastosowała uproszczone podejście w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania, polegające na ujęciu tych leasingów zgodnie z wymogami dotyczącymi krótkoterminowych umów leasingu oraz przedstawieniu kosztów z nimi związanych w ujawnieniu obejmującym poniesione koszty krótkoterminowych umów leasingowych,
- Grupa wyłączyła początkowe koszty bezpośrednie z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania.

W wyniku wdrożenia MSSF 16 Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wartości równej zobowiązaniom z tytułu leasingu. Średnioważona stopa dyskontowa przyjęta na moment pierwszego zastosowania standardu wyniosła 3,2%.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdanie z sytuacji finansowej (zwiększenie) na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 roku:

Rzeczowe aktywa trwałe: + 36 mln zł

Nieruchomości inwestycyjne: + 24 mln zł

Zobowiązania z tytułu leasingu: + 60 mln zł

Poniżej przedstawiono nowe zasady rachunkowości Spółki po przyjęciu MSSF 16:

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Grupa rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. w dniu, kiedy bazowy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania).

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Grupa nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają utracie wartości.

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości inwestycyjnych wyceniane są w wartości godziwej.

Zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Grupę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Grupę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stopy, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność.

Przy obliczaniu wartości bieżącej opłat leasingowych Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy w dniu rozpoczęcia leasingu, jeżeli stopy procentowej leasingu nie można z łatwością ustalić. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Grupa stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do swoich krótkoterminowych umów leasingu (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Grupa stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do leasingu o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

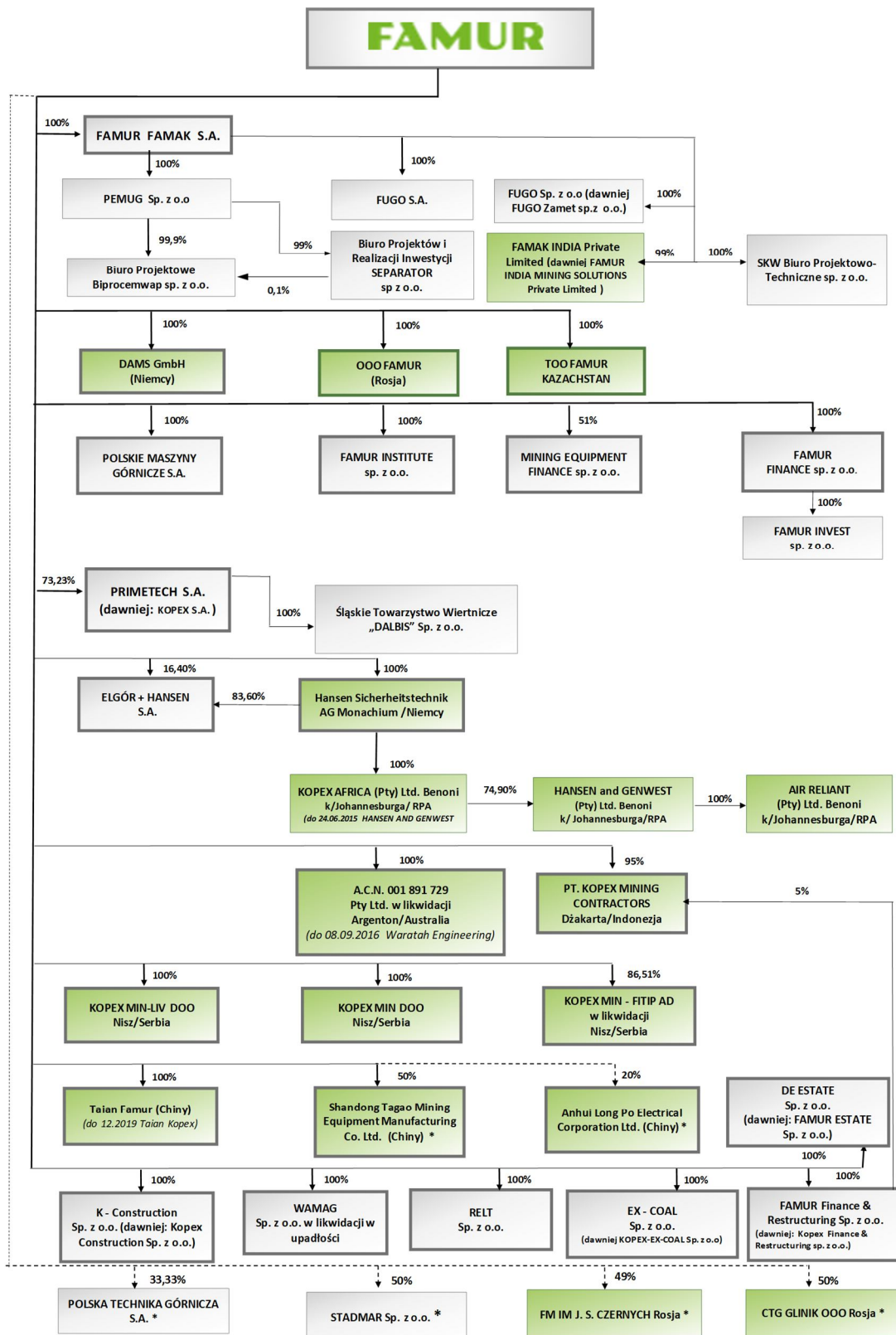
Istotne osądy i szacunki przy określaniu okresu leasingu umów z opcjami przedłużenia

Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

8.2. Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

9. Schemat Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2019r.

Uwaga: kolorem zielonym zaznaczono spółki z siedzibą za granicą.
 *) podmioty nie są spółkami zależnymi
 Źródło: Grupa Famur, Grupa Primetech

10. Wykaz jednostek objętych konsolidacją na dzień 31.12.2019r.

nazwa jednostki	metoda konsolidacji
Famur SA	pełna
Famur Famak SA	pełna
Famur Pemug sp. z o.o.	pełna
Polskie Maszyny Górnicze SA	pełna
Fugo sp. z o.o.	pełna
Fugo SA	pełna
Famur finance sp. z o.o.	pełna
Famur invest sp. z o.o.	pełna
Primetech SA	pełna
K-Construction sp. z o.o.	pełna
Przedsiębiorstwo Budowy Szybów SA*	pełna
Relt sp. z o.o.	pełna
Hansen Sicherheitstechnik AG (Niemcy)	pełna
Elgór+Hansen SA	pełna
Kopex Africa (pty) ltd (RPA)	pełna
Hansen and Genwest (pty) ltd (RPA)	pełna
PBSz1 sp. z o. o.**	pełna
Kopex MIN (Serbia)	pełna
Kopex MIN-LIV (Serbia)	pełna
PT Kopex Mining Contractors (Indonezja)	pełna
Famur Sibir (Rosja)***	pełna
Śląskie Towarzystwo Wiertnicze Dalbis sp. z o.o.	pełna
Ex-Coal sp. z o.o.	pełna
Taian Famur Coal Mining Equipment Service co. ltd (Chiny)	pełna
Air Reliant (pty) ltd (RPA)	pełna
Famur Finance & Restructuring sp. z o. o.	pełna
OOO Famur (Rosja)	pełna
TOO Famur (Kazachstan)	pełna
Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Separator sp. z o.o.	pełna
Biprocemwap sp. z o.o.	pełna
SKW Biuro projektowo - techniczne sp. z o. o.	pełna
DE Estate sp. z o.o.	pełna
Mining Equipment Finance sp. z o.o.****	praw własności

* - Spółka została sprzedana poza grupę w dniu 20 maja 2019 roku, dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka znajdowała się w strukturach Grupy Famur.

** - Spółka została połączona ze spółką Primetech SA (rejestracja w KRS dnia 10 grudnia 2019 roku), dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka funkcjonowała jako oddzielny podmiot.

*** - Spółka została połączona ze spółką OOO Famur (rejestracja połączenia dnia 5 sierpnia 2019 roku), dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka funkcjonowała jako oddzielny podmiot.

**** - spółka stowarzyszona

11. Segmenty działalności oraz działalność zaniechana

11.1. Segmenty branżowe

Głównymi produktami Grupy FAMUR są maszyny i urządzenia wchodzące w skład kompleksu ściano-wego, kombajny chodnikowe, przenośniki taśmowe wraz z wyposażeniem uzupełniającym, które wcho-dzą w skład segmentu Underground oraz urządzenia przeładunkowe i dźwignice, które wraz z usługą kompleksowej budowy górniczych wyciągów szybowych tworzą segment Surface. W związku z przeję-ciem kontroli nad Grupą Primetech (dawniej Kopex) oraz integracją obu struktur, Grupa FAMUR począw-szy od drugiego półrocza 2017 r. wyodrębniła dwa nowe segmenty: Elektryka i Usługi Górnicze. Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych segmentów.

Segment Underground

obejmuje produkcję i świadczenie usług związanych z poniższymi produktami:

- Kompleksy ścianowy,
- Kompleksy chodnikowe,
- Systemy transportu.

Segment Surface

obejmuje

- Roboty dołowe polegające na montażu maszyn i urządzeń oraz kompleksowej budowie górni-czych wyciągów szybowych,
- Produkcję i świadczenie usług w zakresie urządzeń przeładunkowych i dźwignic,
- Świadczenie usług projektowych, budowlanych i konstrukcyjnych w zakresie szeroko rozumia-nego przemysłu górniczego.

Segment Elektryka

obejmuje

- Projektowanie i produkcję aparatury elektrycznej zasilającej oraz łączeniowej,
- Projektowanie i produkcję podzespołów elektronicznych,
- Projektowanie i wdrażanie rozwiązań informatycznych,
- Realizację przemysłowych systemów automatyki,
- Opracowanie projektów technicznych systemów i urządzeń,
- Integrację systemów zasilania i automatyki.

Usługi Górnicze

obejmują

- Usługi wykonawcze budownictwa górniczego, w tym:
 - głębianie nowych szybów z powierzchni i z poziomów,
 - pogłębianie istniejących szybów z powierzchni i z poziomów,
 - wyposażenie szybów w zbrojenie szybowe, urządzenia przyszybowe, rurociągi, kable
 - kompleksowe modernizacje górniczych wyciągów szybowych,
 - wykonawstwo zbiorników urobku i zbiorników retencyjnych,
 - roboty remontowe obudowy szybowej i wlotów, wyposażenia szybów, zbiorników urobko-wych.
 - drążenie wyrobisk kamiennych i kamiennie-węglowych.
- Usługi projektowe budownictwa górniczego, w tym: dokumentacja koncepcyjna oraz projek-towa (techniczna, technologiczna, wykonawcza, powykonawcza),
- Usługi wiertnicze, w tym wiercenia powierzchniowe oraz wiercenia podziemne,

za okres od 1.1.2019 do 31.12.2019	Underground	Surface	Elektryka	Usługi górnicze	Razem
Przychody ze sprzedaży	1 621	256	150	138	2 165
kraj	1 034	114	99	112	1 359
eksport	587	142	51	26	806
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 081	281	85	118	1 565
Zysk brutto na sprzedaży	540	-25	65	20	600
Koszty zarządu i sprzedaży	135	30	20	9	194
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	405	-55	45	11	406
Pozostałe przychody operacyjne					59
Pozostałe koszty operacyjne					196
Zysk z działalności operacyjnej					269
Przychody finansowe					35
Koszty finansowe					47
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych					136
Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych					60
Zysk brutto					333
Podatek dochodowy					81
Działalność zaniechana					-3
Zysk netto					249

za okres od 1.1.2018 do 31.12.2018	Underground	Surface	Elektryka	Usługi górnicze	Razem
Przychody ze sprzedaży	1 407	371	150	289	2 217
kraj	964	170	102	255	1 491
eksport	443	201	48	34	726
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	976	356	107	254	1 694
Zysk brutto na sprzedaży	431	15	43	35	523
Koszty zarządu i sprzedaży	148	20	18	16	202
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	283	-5	25	18	321
Pozostałe przychody operacyjne					43
Pozostałe koszty operacyjne					64
Zysk z działalności operacyjnej					300
Przychody finansowe					26
Koszty finansowe					58
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności					1
Zysk brutto					269
Podatek dochodowy					47
Działalność zaniechana					-2
Zysk netto					220

11.2. Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i państw pozostałych.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy, niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

	za okres od 1.1.2019 do 31.12.2019	za okres od 1.1.2018 do 31.12.2018
Polska	1 359	1 491
Rosja i WNP	524	387
Unia Europejska	146	244
Pozostałe kraje europejskie	9	23
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	127	72
Razem	2 165	2 217
Eksport razem	806	726
Kraj	1 359	1 491

11.3. Działalność zaniechana

W Grupie Famur zidentyfikowano działalność zaniechaną. Grupa zaniechała działalności na rynkach: serbskim, indonezyjskim, a także działalności produkcyjnej dla rynku budowlanego.

Rachunek Zysków i Strat

Działalność zaniechana	Za okres 1.1.2019 – 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 – 31.12.2018
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	41	44
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	33	39
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	8	5
Koszty sprzedaży	2	2
Koszty ogólnego zarządu	9	6
Zysk (strata) na sprzedaży	-3	-3
Pozostałe przychody operacyjne	5	2
Pozostałe koszty operacyjne	8	1
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-6	-2
Przychody finansowe	2	-
Koszty finansowe	-	-
Zysk (strata) brutto	-4	-2
Podatek dochodowy	-1	-
Zysk netto, w tym przypadający:	-3	-2

Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych

Działalność zaniechana	Za okres 1.1.2019 – 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 – 31.12.2018
Przepływy z działalności operacyjnej	-9	1
Przepływy z działalności inwestycyjnej	9	-
Przepływy z działalności finansowej	-	-
Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej, razem	-	1

12. Przychody z umów z klientami

12.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży maszyn.

Sprzedaż towarów

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem (co do zasady w momencie dostawy).

- Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, nakładaniem kar. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

- Gwarancje

Grupa udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. W konsekwencji, większość istniejących gwarancji jest ujmowana zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Niemniej jednak, niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Zgodnie z MSSF 15 taka gwarancja stanowi oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Umowy z klientami, zawierane przez Grupę są konstruowane w oparciu o fakt, iż jej przedmiot jest dostosowywany do indywidualnego zapotrzebowania zamawiającego, a także ma charakter nieodwołalny. W konsekwencji Grupa przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży usług w miarę upływu czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia stosując metodę stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych.

Grupa rozpoznaje przychody w korespondencji z pozycją „Należności z tytułu dostaw i usług”. Zgodnie z MSSF 15, jeśli jednostka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, jednostka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności.

Zaliczki otrzymane od klientów

Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Inne krótkoterminowe zobowiązania”.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie wydziela istotnego elementu finansowania.

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyręzonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Grupa ocenia, że umowy zawierają istotny element finansowania. W Grupie sytuacje takie nie wystąpiły w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym.

Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji

Grupa przedstawiła ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych. Grupa ujawniła ponadto informacje, które umożliwią użytkownikom sprawozdania finansowego zrozumienie powiązania między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które Grupa ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

Tabela poniżej przedstawia podział przychodów z tytułu dostaw i usług ze względu na stosowane standardy rachunkowości.

za okres od 1.1.2019 do 31.12.2019	Za okres 1.1.2019 – 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 – 31.12.2018
Przychody z umów z klientami (MSSF 15)	1 892	2 012
Przychody z tytułu dzierżawy (MSSF 16)	273	205
Przychody z tytułu dostaw i usług, razem	2 165	2 217

Tabela poniżej przedstawia przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

za okres od 1.1.2019 do 31.12.2019	Underground	Surface	Elektryka	Usługi górnicze
Region geograficzny				
Polska	762	114	97	112
Rosja i WNP	489	22	13	-
Unia Europejska	8	112	-	26
Pozostałe kraje europejskie	1	8	-	-
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	89	-	38	-
Przychody z umów z klientami ogółem	1 349	256	148	138
Przychody ujęte metodą stopnia zaawansowania	964	206	11	112
Pozostałe przychody	385	51	137	26
Przychody segmentu razem	1 349	257	148	138

za okres od 1.1.2018 do 31.12.2018	Underground	Surface	Elektryka	Usługi górnicze
Region geograficzny				
Polska	759	170	102	256
Rosja i WNP	362	13	11	0
Unia Europejska	37	173	-	34
Pozostałe kraje europejskie	8	14	-	-
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	36	-	36	-
Przychody z umów z klientami ogółem	1 202	371	150	289
Przychody ujęte metodą stopnia zaawansowania	758	210	-	256
Pozostałe przychody	447	161	150	33
Przychody segmentu razem	1 202	371	150	289

13. Koszty rodzajowe

Koszty według rodzaju	Za okres	
	1.1.2019 - 31.12.2019	1.1.2018 - 31.12.2018
a) amortyzacja	182	192
b) zużycie materiałów i energii	818	716
c) usługi obce	445	574
d) podatki i opłaty	16	21
e) wynagrodzenia	315	363
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	74	86
g) pozostałe koszty rodzajowe	33	55
Koszty według rodzaju, razem	1 883	2 007
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-44	-101
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-181	-127
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-40	-45
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-154	-157
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 464	1 577

Na koszt usług obcych w głównej mierze składają się usługi podwykonawstwa firm zewnętrznych, usługi różnego rodzaju obróbki materiałów, koszty dokumentacji technicznej oraz koszty transportu.

14. Zatrudnienie i koszty zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu w osobach i wynagrodzeniach w Grupie (z uwzględnieniem Zarządu):

	Za okres	
	1.1.2019 – 31.12.2019	1.1.2018 – 31.12.2018
Pracownicy umysłowi	1 818	1 774
Pracownicy fizyczni	2 811	3 382
Pracownicy na urloпах wychowawczych	7	8
Razem	4 636	5 164

	Za okres	
	1.1.2019 – 31.12.2019	1.1.2018 – 31.12.2018
Grupa poniosła następujące koszty zatrudnienia:	389	450
Wynagrodzenia	315	363
Składki na ubezpieczenie społeczne	62	64
Inne świadczenia pracownicze	12	22

15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (głównie: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

15.1. Inne przychody operacyjne

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
rozwiązane rezerwy	1	9
- na zobowiązania	-	1
- na ryzyko procesowe	-	4
- na naprawy gwarancyjne	-	2
- na świadczenia pracownicze	-	1
- pozostałe	1	1
pozostałe	56	26
- rozwiązane odpisy na przewidywane straty kredytowe	-	1
- rozwiązane odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	-	3
- umorzone zobowiązania	-	1
- złomowanie	8	8
- odszkodowania	36	5
- inne	12	8
Inne przychody operacyjne, razem	57	35

15.2. Inne koszty operacyjne

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
utworzone rezerwy	45	2
- na świadczenia pracownicze	7	-
- pozostałe ryzyka	38	2
pozostałe	77	59
- koszty napraw	43	26
- koszty reklamacji	8	14
- koszty demontażu, likwidacji środków trwałych	4	5
- kary, grzywny, odszkodowania	6	5
- darowizny	1	4
- złomowanie	-	-
- inne	15	5
Inne koszty operacyjne, razem	122	61

15.3. Aktualizacja wartości aktywów

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
- utworzenie odpisu aktualizującego zapasy	29	3
- utworzenie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe	23	-
- utworzone odpisy na przewidywane straty kredytowe	22	-
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, razem	74	3

16. Przychody i koszty finansowe

16.1. Przychody finansowe

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
Odsetki	22	18
od pożyczek	1	1
pozostałe odsetki	21	17
Zysk ze zbycia inwestycji	7	-
Inne	6	8
rozliczanie kontraktów terminowych	3	5
sprzedaż wierzytelności	2	-
pozostałe	1	3
Przychody finansowe, razem	35	26

16.2. Koszty finansowe

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
Koszty finansowe z tytułu odsetek	29	27
od kredytów i pożyczek	5	10
Od obligacji	13	8
pozostałe odsetki	11	9
Aktualizacja wartości inwestycji	7	5
Inne koszty finansowe	11	26
różnice kursowe	1	15
provizje	3	6
opłaty i gwarancje bankowe	6	2
pozostałe	1	3
Koszty finansowe, razem	47	58

17. Podatek dochodowy

17.1. Wybrane zasady rachunkowości

Obciążenie podatkowe składa się z bieżącego obciążenia podatkowego i odroczonego obciążenia podatkowego. Bieżący i odroczone podatek ujmuje się w wyniku, za wyjątkiem podatków wynikających z transakcji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za okres bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek odroczone jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości i wynika z różnic pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi. Odroczone podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych i przepisów obowiązujących w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i uregulowania zobowiązań z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na ujemne różnice przejściowe, przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w dającej się przewidzieć przyszłości zostanie osiągnięty dochód pozwalający na jego wykorzystanie.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością podatkową.

17.2. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019	Za okres 1.1.2018 - 31.12.2018
Podatek dochodowy	74	45
- podatek dochodowy za okres bieżący	74	45
Podatek odroczony	7	2
- Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	7	2
razem	81	47

17.3. Uzgodnienie efektywnej stawki podatku

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku	Za okres	Za okres
	1.1.2019 - 31.12.2019	1.1.2018 - 31.12.2018
Zysk brutto	333	269
Podatek dochodowy	81	47
W tym podatek dochodowy dotyczący bieżącego okresu	81	47
Efektywna stawka podatku	24%	18%
Trwałe różnice przychodów nie będących przychodami i kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych	-19	-18
Efekt zastosowania stawek podatkowych stosowanych w innych krajach	2	-1
Utworzenie / Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywa na odroczony podatek (wartość podstawy)	110	-
Wynik skorygowany o różnice uzgadniające nominalną stawkę podatku	426	250
nominalna stawka podatku dochodowego	19%	19%

W przedsiębiorstwie Emitenta przeprowadzona była kontrola celno-skarbowa w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2013 – 2015. We wrześniu 2018 roku kontrola celno-skarbowa zakończyła się wydaniem wyniku kontroli. W wydanym wyniku kontroli organ zakwestionował prawo podatnika do zaliczenia w koszty podatkowe opłat licencyjnych za korzystanie ze znaku towarowego „famur”. Emitent nie zgodził się z ustaleniami organu i nie skorygował zeznań podatkowych, jednocześnie wnosząc zastrzeżenia do wyniku kontroli. W związku z kwestionowaniem przez Emitenta ustaleń organu, kontrola celno-skarbowa została przekształcona w postępowanie podatkowe, które zakończyło się wydaniem w sierpniu 2019 roku Decyzji Podatkowej, której konsekwencją było powstanie zaległości podatkowej za kontrolowany okres 2013-2015 w łącznej kwocie 11,6 mln zł oraz powstanie odsetek w kwocie 3,2 mln zł, które zostały przez Spółkę uiszczone.

Powyższa decyzja nie miała negatywnego wpływu na bieżące wyniki finansowe Grupy, ze względu na utworzoną w roku 2018 rezerwę na ten cel. Grupa nie zgadza się z decyzją Organu Podatkowego i podejmie wszelkie przewidziane przepisami prawa podatkowego działania i środki odwoławcze mające na celu obronę własnego stanowiska. Do Decyzji Podatkowej Grupa wniosła odwołanie.

18. Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego

18.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	86	104
odniesionych na wynik finansowy	86	103
- świadczenia na rzecz pracowników	7	7
- straty odliczane za lata poprzednie	3	8
- niewypłacone wynagrodzenia	-	1
- zobowiązania odsetkowe	2	-
- niezrealizowane różnice kursowe	1	-
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	9	9
- odpis aktualizujący majątek finansowy	36	34
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	4	3
- rozliczenie leasingu	1	14
- niezafakturowane koszty do sprzedaży	8	5
- rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	3	3
- straty na kontraktach długoterminowych	1	-
- aktywo z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	5	6
- zezwolenie SSE (niewykorzystana część)	2	10
- inne	4	3
odniesionych na całkowite dochody	-	1
- wycena aktuarialna	-	1

W wyniku ujawnionych ryzyk i ujęciem szacunków stanowiących podstawę do utworzenia aktywa na podatek odroczone w spółkach segmentu Surface, podjęto jednocześnie decyzję o utworzeniu odpisu na aktywo na podatek odroczone do wysokości rezerw na odroczonego podatku.

18.2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Stan rezerwy na podatek odroczone na koniec okresu, razem	17	28
a) odniesionej na wynik finansowy	16	27
- rozliczenie leasingu	3	8
- kary i odszkodowania	1	-
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	3	-
- dodatnie różnice kursowe	1	1
- wynik na kontraktach długoterminowych	6	10
- inne	2	8
b) odniesionej na kapitał własny	1	1
- zabezpieczenia przepływów pieniężnych (rachunkowość zabezpieczeń)	1	1

19. Zysk przypadający na jedną akcję

19.1. Wybrane zasady rachunkowości

Grupa w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozważających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozważających potencjalnych akcji zwykłych

$$\text{Rozwodniony zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozważających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozważających potencjalnych akcji zwykłych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozważających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}$$

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (licznik), przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących (mianownik) w ciągu danego okresu.

Dla celów obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej z tytułu:

- zysku lub straty z kontynuowanej działalności przypadającego na jednostkę dominującą oraz
- zysku lub straty przypadającego na jednostkę dominującą

są kwoty z pozycji wymienione kwoty skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz o inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe

19.2. Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję

W dniu 7 maja 2018 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach zarejestrował podwyższenia kapitału zakładowego - 15 322 712 sztuk akcji serii F.

Dla wyliczenia zysku na 1 akcję zwykłą, za liczbę akcji przyjęto średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	252	210
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	249	208
Średnioważona liczba akcji	574 763 212	569 473 728
Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej (w PLN)	0,44	0,37
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w PLN)	0,44	0,37
Zysk netto rozwodniony na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej (w PLN)	0,44	0,37
Zysk netto rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w PLN)	0,44	0,37

20. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne osiągnięcie przyszłych korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową. Przyjęte w Grupie okresy amortyzacji mieszczą się w następujących przedziałach:

koszty zakończonych prac rozwojowych	1-5 lat
znaki towarowe	1-5 lat
oprogramowanie komputerowe	1-2 lata

Jednostki nie zaliczają do wartości niematerialnych i nie dokonują odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. PLN. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania. Na dzień bilansowy w Grupie nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.

20.1. Tabela ruchów wartości niematerialnych

	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne	nakłady	razem
Stan na 1.1.2019						
wartość brutto	55	222	30	63	15	385
umorzenie*	52	-	29	26	6	113
wartość księgowa netto	3	222	1	37	9	272
zwiększenia	1	-	3	13	5	22
zmniejszenia	1	-	-	3	5	9
różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
amortyzacja	2	-	2	10	-	14
odpisy aktualizujące zwiększenia	0	60	-	12	2	74
odpisy aktualizujące zmniejszenia	1	-	-	-	-	1
Stan na 31.12.2019						
wartość księgowa netto	2	162	2	25	7	198
wartość brutto	56	162	29	52	14	313
umorzenie*	54	0	27	27	7	115

* pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące wartości niematerialne

	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne	nakłady	razem
Stan na 1.1.2018						
wartość brutto	56	222	72	22	4	376
umorzenie*	52	-	30	21	-	103
wartość księgowa netto	4	222	42	1	4	273
zwiększenia	1	-	-34	42	7	16
zmniejszenia	-	-	4	-	2	6
różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
amortyzacja	1	-	3	7	-	11
odpisy aktualizujące zwiększenia	-	-	-	-	-	-
odpisy aktualizujące zmniejszenia	-	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2018						
wartość księgowa netto	3	222	1	37	9	272
wartość brutto	55	222	30	63	15	385
umorzenie*	52	-	29	26	6	113

* pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące wartości niematerialne

21. Wartość firmy

21.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy powstająca przy konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki ceny przejęcia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień nabycia.

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie, zgodnie z zapisami MSSF 3.

21.2. Alokacja wartości firmy do segmentów działalności

Wartość firmy koncentruje się w dwóch podstawowych segmentach działalności Grupy: Underground (produkty i usługi dla górnictwa podziemnego) raz Surface (produkty i usługi dla górnictwa naziemnego i przemysłu).

Bilansową wartość firmy przypisano do segmentów działalności Grupy:

	Stan na koniec okresu 31.12.2019	Stan na koniec okresu 31.12.2018
Underground	162	162
Surface	-	60
Wartość firmy razem	162	222

21.3. Roczny test utraty wartości

Wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na utratę wartości na dzień 31 grudnia każdego roku sprawozdawczego.

W ciągu roku obrotowego przeprowadzono test na utratę wartości poprzez porównanie wartości bilansowej do wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których zostały alokowane wartości firmy. Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych/ Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 9,57% (7,57% w roku 2018). Zastosowano 5-cio letni okres prognozy, na podstawie sporządzonej prognozy długoterminowej, gdzie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wzrostów sprzedaży, w segmencie Underground, bazując na rentownościach osiągniętych historycznie oraz sytuacji rynkowej, a także zwerifikowane prognozy ostrożnościowe dla Segmentu Surface.

Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu jednoprocentowego wzrostu sprzedaży.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła w zakresie, która przypisana jest do segmentu Underground, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy przypisane do tego segmentu.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy przypisanej do segmentu Surface nastąpiła, w wyniku czego dokonano odpisu wartości firmy w pełnej wartości przypisanej temu segmentowi, czyli w kwocie 60 mln zł. Przyczyną zaistniałej sytuacji był brak mitygacji ryzyk ujawnionych w kwartale trzecim 2019 roku (raport bieżący nr 59/2019 z dnia 20.11.2019) oraz konieczności dalszej aktualizacji kontraktów długoterminowych i rozpoznania dodatkowych ryzyk w spółce zależnej od Emitenta FAMUR FAMAK S.A („FAMUR FAMAK”) a także w spółkach zależnych od FAMUR FAMAK, które łącznie stanowią Grupę FAMUR FAMAK (dalej: „Grupa FAMAK”, „segment Surface”). W następstwie czynników wewnętrznych i niezależnych od Emitenta czynników zewnętrznych, takich jak wielokrotne rozszerzenie zakresu prac i wydłużania okresu

realizacji kontraktów przez zamawiających, przy jednoczesnym wzroście kosztów wykonania kontraktów i przy ograniczonej po stronie Grupy FAMAK możliwości renegotjacji wynagrodzeń kontraktowych, a ponadto trudnej sytuacji podmiotów branżowych, czy też opóźnienia lub zaniechania inwestycji w sektorze wydobywania węgla brunatnego (górnictwo odkrywkowe), Zarządy Spółek Grupy FAMAK zgodnie z najlepszą swoją wiedzą i kierując się zasadą ostrożności dokonały dalszej aktualizacji budżetów na realizowanych kontraktach.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

22. Rzeczowe aktywa trwałe

22.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową, określić sposób amortyzacji.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację w przypadku, gdy nakłady stanowią odrębny komponent.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu tego prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

	Stopa amortyzacji rocznej
grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
budynki i lokale	1,23 – 33,33%
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2,00 – 66,67%
kotły i maszyny energetyczne	4,55 – 99%
maszyny i urządzenia ogólne	2,00 – 99%
maszyny i urządzenia specjalne	2,40 – 99%
urządzenia techniczne	2,75 – 99%
środki transportu	4,00 – 99%
narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,00 – 99%

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Jednostki nie zaliczają do rzeczowych aktywów trwałych i nie dokonują odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. PLN. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie według kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określone jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe amortyzuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanych doświadczenia i informacji z rynku.

Istotną część rzeczowych aktywów trwałych stanowią kombajny wykorzystywane w przemyśle wydobywczym, na podstawie umów dzierżawy z klientami zakwalifikowanymi jako leasing operacyjny. Ze względu na ekstremalne warunki, w których kombajny są wykorzystywane, przyjmuje się, że okres ich ekonomicznej użyteczności, a tym samym okres amortyzacji, odpowiada okresowi dzierżawy. Ze względu na warunki pracy w kopalni wartość końcowa kombajnów jest trudna do oszacowania.

Kombajny zwracane Spółce po okresie dzierżawy podlegają wycenie dokonywanej przez służby techniczne, które do właściwej wyceny wykorzystują wiedzę na temat wycenianego kombajnu dotyczącą warunków pracy w kopalni, sposobu obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy.

Kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z poniższych przesłanek określonych w MSR 16 § 55:

- nie zostały przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5,
- nie zostały postawione w stan likwidacji,
- nie zostały całkowicie zamortyzowane.

22.2. Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Środki trwałe	529	563
Prawo do użytkowania aktywów	35	-
razem	564	563
Środki trwałe w budowie	34	38
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	598	601

Prawo do użytkowania aktywów zostało szerzej opisane w notce dotyczącej zobowiązań leasingowych.

22.3. Tabela ruchu środków trwałych

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Stan na 1.1.2019						
wartość brutto	64	336	989	29	30	1 448
umorzenie*	1	97	739	23	25	885
wartość księgowa netto	63	239	250	6	5	563
zwiększenia	-	12	199	3	3	217
zmniejszenia	12	36	42	-	1	91
różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
amortyzacja	-	15	145	4	3	167
odpisy aktualizujące zwiększenia	-	-	3	-	-	3
odpisy aktualizujące zmniejszenia	-	-	10	-	-	10
Stan na 31.12.2019						
wartość księgowa netto	51	200	269	5	4	529
wartość brutto	51	297	851	25	29	1 253
umorzenie*	-	97	582	20	25	724

* pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

W 2019 r. Grupa nie zaciągnęła zobowiązań umownych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Stan na 1.1.2018						
wartość brutto	81	337	769	22	25	1 234
umorzenie*	1	61	514	14	18	608
wartość księgowa netto	80	276	255	8	7	626
zwiększenia	-	4	184	3	2	193
zmniejszenia	13	28	33	1	1	76
różnice kursowe z przeliczenia	-2	-	-	-	-	-2
amortyzacja	1	14	156	4	3	178
odpisy aktualizujące zwiększenia	1	-	-	-	-	1
odpisy aktualizujące zmniejszenia	-	1	-	-	-	1
Stan na 31.12.2018						
wartość księgowa netto	63	239	250	6	5	563
wartość brutto	64	336	989	29	30	1 448
umorzenie*	1	97	739	23	25	885

* pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

W 2018 r. Grupa nie zaciągnęła zobowiązań umownych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

23. Nieruchomości inwestycyjne

23.1. Wybrane zasady rachunkowości

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości godziwej (poziom 3 hierarchii wyceny) ze względu sposób przeznaczenia środków trwałych - nieruchomości nie są wykorzystywane przy produkcji, dostawach lub czynnościach administracyjnych, a są traktowane jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywane ze względu na przyrost ich wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie oceny wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Nieruchomości niezabudowane zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia porównawczego, metodą porównania parami. Nieruchomości zabudowane zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia dochodowego, techniką kapitalizacji prostej – dla nieruchomości zabudowanych przy zastosowaniu stopy kapitalizacji 10%.

23.2. Wartość nieruchomości inwestycyjnych

Wartość nieruchomości inwestycyjnych w podziale na kategorie:

Nieruchomości inwestycyjne	31.12.2019	31.12.2018
grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	11	43
budynki, lokale i budowle	16	48
Razem	27	91
Prawo do korzystania z aktywów	16	-
Nieruchomości inwestycyjne, razem	43	91

Tabela ruchów nieruchomości inwestycyjnych w postaci gruntów, budynków i budowli:

Nieruchomości inwestycyjne	1.1.2019 - 31.12.2019	1.1.2018 - 31.12.2018
wartość na początek okresu	91	55
zwiększenia	3	39
zmniejszenia	67	3
wartość na koniec okresu	27	91

Prawo do użytkowania aktywów zostało szerzej opisane w nocie dotyczącej zobowiązań leasingowych. Grupa dokonała reklasyfikacji do nieruchomości inwestycyjnych ze środków trwałych na kwotę 3 mln. Ponadto Grupa dokonała reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na kwotę 64 mln. Pozostałe ruchy wynikają z reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych.

24. Długoterminowe aktywa finansowe

24.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji długoterminowych aktywów finansowych Grupa ujmuje udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz udziały i akcje w pozostałych jednostkach zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży.

Inwestycje w niekonsolidowanych jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

24.2. Zestawienie długoterminowych aktywów finansowych

Długoterminowe aktywa finansowe	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji	11	26
Wartość udziałów spółek podlegających konsolidacji metodą praw własności	10	10
Razem	21	36

Zestawienie jednostek powiązanych zaprezentowano we wprowadzeniu do sprawozdania w pkt 8.

Na wartość udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w Spółkach: Dams GmbH, Famur Institute Sp. z o.o., Mining Equipment Finance Sp. z o.o.*, Famur India Mining Solutions, Shan Dong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd. oraz pozostałe.

*Wartość udziałów spółki podlegającej konsolidacji metodą praw własności stanowią udziały Mining Equipment Finance sp. z o.o. Głównym przedmiotem działalności tej spółki jest finansowanie zakupu maszyn wyprodukowanych przez Grupę, poprzez udzielanie leasingu finansowego jej klientom. Spółka prowadzi swoją działalność na terytorium Polski.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu lub do sprzedaży.

25. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
należności długoterminowe od jednostek pozostałych, w tym	3	62
długoterminowa część należności leasingowych	-	30
Należności długoterminowe netto	3	62
odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności długoterminowe brutto	3	62

Na saldo należności długoterminowych składają się głównie kaucje wpłacone.

26. Zapasy

26.1. Wybrane zasady rachunkowości

Spółka ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Na koszty wytworzenia zapasów składają się koszty bezpośrednio związane z jednostką produkcji oraz systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Rozchody materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody FIFO – „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”. Dla rozchodów półfabrykatów i wyrobów gotowych stosuje się metodę szczegółowej identyfikacji ich kosztów.

Spółka dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów, w przypadku ich uszkodzenia, całkowitej lub częściowej utraty przydatności oraz w przypadku spadku ich cen sprzedaży. Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem utraty wartości. Utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub jego rozwiązanie miało miejsce.

26.2. Wartość zapasów i odpisy aktualizujące wartość zapasów

Zapasy	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
materiały	139	147
półprodukty i produkty w toku	107	136
produkty gotowe	22	31
towary	35	39
razem	303	352

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Stan na początek okresu	40	81
zwiększenia	34	7
zmniejszenia	21	48
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	53	40

27. Należności z tytułu leasingu finansowego

27.1. Wybrane zasady rachunkowości

Umowa leasingu zaliczana jest do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. W przypadku, gdy Spółka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingodawca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo oddane w leasing w należnościach w kwocie równej inwestycji leasingowej brutto odnosząc niezrealizowane dochody finansowe w przychody przyszłych okresów. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności prezentowane są w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, tj. w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Dochody finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w przychodach finansowych w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji.

Będąc producentem wyleasingowanych składników majątku Spółka rozpoznaje umowę jako leasing w momencie rozpoczęcia okresu leasingu oraz rozpoznaje wynik ze sprzedaży w danym okresie zgodnie z zasadami stosowanymi w przypadku zwykłej sprzedaży.

28. Wartość godziwa należności z tytułu sprzedaży w postaci leasingu finansowego

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności z tytułu leasingu finansowego, płatne w okresie:	2	62
Do jednego roku	2	27
Od roku do pięciu lat	-	34
Powyżej pięciu lat	-	1
Minus: przychód do uzyskania w kolejnych okresach	-	9
Wartość bieżąca minimalnych rat należnych rat leasingowych	2	53
Długoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie powyżej 12 m-cy)	-	32
Krótkoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie do 12 m-cy)	2	21

29. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

29.1. Wybrane zasady rachunkowości

W momencie początkowego ujęcia należności ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Zgodnie z MSSF 9 jednostki wyceniają odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Grupa przeanalizowała ryzyko kredytowe przy użyciu uproszczonego modelu. Odpisy aktualizujące odnoszone są w rachunku zysków i strat. Różnicę pomiędzy utworzonymi a rozwiązanymi odpisami aktualizacyjnymi odnosi się odpowiednio w pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne.

Należności finansowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

29.2. Wartość należności krótkoterminowych oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości

Należności krótkoterminowe

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Należności krótkoterminowe netto, razem	1 012	1 089
odpisy aktualizujące wartość należności	157	138
Należności krótkoterminowe brutto, razem	1 169	1 149

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
Stan na początek okresu	138
zwiększenie odpisu (utworzenie)	42
zmniejszenie odpisu (rozwiązanie i wykorzystanie)	23
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	157

Należności z tytułu dostaw i usług (przeterminowane brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
do 1 miesiąca	26	46
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	9	26
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2	20
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	7	26
powyżej 1 roku	86	122
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	130	240
odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane	90	133
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	40	107

30. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

30.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe prezentowane są udzielone pożyczki.

Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpis na oczekiwane straty kredytów.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmują się w przychodach lub kosztach finansowych.

30.2. Wartość pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
udzielone pożyczki do spółek powiązanych	5	22
- Mining Equipment Finance Sp. z .o.o.	5	17
- OOO Famur Rosja	-	5
udzielone pożyczki do pozostałych jednostek	6	8
razem	11	30

31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

31.1. Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Stanowią je środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się w przychody lub koszty finansowe.

32. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

32.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione koszty operacyjne dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

32.2. Wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	12	8
- odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek	1	1
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	-	2
- ubezpieczenia	4	2
- koszty kontraktów rozliczane w czasie	3	-
- pozostałe opłaty rozliczane w czasie	4	3
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	12	8

33. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i związane z nimi zobowiązania

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Aktywa spółek zależnych przeznaczonych do zbycia	18	18
Nieruchomości	81	5
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, razem	99	23
Zobowiązania spółek zależnych przeznaczonych do sprzedaży	17	18

Spółki, których aktywa zostały zakwalifikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży:

K-Construction sp. z o.o.

Kopex MIN (Serbia)

Kopex MIN-LIV (Serbia)

PT Kopex Mining Contractors (Indonezja)

34. Akcjonariusze spółki Famur S.A.

Wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów przedstawia się następująco.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów na WZ	Udział (%)
TDJ Equity I Sp. z o.o.*	271 853 785	271 853 785	47,30%
Nationale-Nederlanden OFE*	59 300 000	59 300 000	10,32%
AVIVA OFE*	55 400 000	55 400 000	9,64%
FAMUR SA**	4 616	4 616	0,00%
Pozostali	188 204 811	188 204 811	32,74%
Razem	574 763 212	574 763 212	100%

*dane według stanu na dzień 2019-06-17 (ZWZ)

**pośrednio przez spółki zależne

35. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji. Kapitał zakładowy Grupy stanowi kapitał zakładowy Jednostki Dominującej. Kapitał podstawowy zarówno na dzień 31 grudnia 2019 roku jak i na 31 grudnia 2018 roku został w całości opłacony.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.
A	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	432 460 830
B	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	49 039 170
C	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	4 970 000
D	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	43 677 000
E	zwykłe imienne / nieuprzywilejowane	29 293 500
F	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	15 322 712
Liczba akcji razem w szt.		574 763 212
Kapitał zakładowy, razem w tys. zł		5 748
Wartość nominalna jednej akcji		0,01
		Stan na
		31.12.2019
		Stan na
		31.12.2018
Liczba akcji w szt.		574 763 212
		574 763 212

36. Kapitały zapasowy i rezerwowy

36.1. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Wartość kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji serii B, C, D i E powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2019, jak również na 31 grudnia 2018 wynosił 546 803 tys. zł.

36.2. Pozostałe kapitały rezerwowe

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 roku nie określono przeznaczenia pozostałych kapitałów rezerwowych.

37. Zyski zatrzymane

Na dzień 31.12.2019 wartość zysków zatrzymanych przypadających akcjonariuszom podmiotu dominującego wynosi 792 mln PLN, na którą składa się:

- zysk Grupy roku bieżącego, przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego 245 mln PLN.
- zyski i starty aktuarialne przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego – 3 mln PLN
- zyski zatrzymane lat ubiegłych przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego 550 mln PLN

38. Dywidenda

Dnia 17 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,53 zł (304 622 055,88 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 10 lipca 2019 r. a wypłatę zrealizowano 22 lipca 2019 r.

Dnia 29 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,44 zł (252 895 813,28 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 9 lipca 2018 r. a wypłatę zrealizowano 17 lipca 2018 r.

39. Rezerwy

39.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce Grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w podziale na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze, które obejmują głównie rezerwy na deputaty węglowe oraz rezerwy na premie i nagrody dla pracowników.

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami aktuarialnymi przez niezależnego aktuarium. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółki Grupy w okresie gwarancji. Ponadto grupa zawiązuje rezerwy na pozostałe ryzyka, w tym na ryzyko podatkowe i ryzyka kar umownych.

39.2. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zmiana wartości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń

	Za okres 1.1.2019- 31.12.2019	Za okres 1.1.2018- 31.12.2018
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na początek okresu	23	23
Koszt bieżących świadczeń	1	1
Zyski/straty aktuarialne z przeszacowania i zmian założeń	1	2
Pracownicy przejęcie (Art 23 ¹ Kodeksu Pracy)	-	1
Świadczenia wypłacone	-5	-4
Utrata kontroli	-6	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na koniec okresu	14	23

Prezentacja stanu rezerw aktuarialnych składa się z rezerw jubileuszowych, emerytalnych i rentowych i nie obejmuje rezerwy na deputaty węglowe.

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej

	Wycena na dzień 31.12.2019	Wycena na dzień 31.12.2018
Stopa wzrostu wynagrodzeń	2,50%	2,30%
Stopa zwrotu z inwestycji	2,00%	3,20%
Współczynnik mobilności	6,65 - 13,00%*	10,00%

*w zależności od spółki

Analiza wysokości rezerw pracowniczych przy zmianie wskaźników (założeń).

Stopa zwrotu z inwestycji +1 w stosunku do założonej	13
Stopa zwrotu z inwestycji -1 w stosunku do założonej	15
Stopa wzrostu płac i cen węgla +1 w stosunku do założonej	15
Stopa wzrostu płac i cen węgla -1 w stosunku do założonej	13

Analiza stanu rezerw aktuarialnych składa się z rezerw jubileuszowych, emerytalnych i rentowych i nie obejmuje rezerwy na deputaty węglowe.

Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
stan na początek okresu	33
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	12
- rezerwy na świadczenia emerytalne	5
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	16
Zmiana Stanu	-5
zawiązanie	-
rozwiązanie	-5
wykorzystanie	-
stan na koniec okresu	28
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	8
- rezerwy na świadczenia emerytalne	5
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	15

Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
stan na początek okresu	18
- rezerwa na świadczenia pracownicze	14
- rezerwa na świadczenie emerytalne	2
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2
Zmiana Stanu	-3
zawiązanie	15
rozwiązanie	-4
wykorzystanie	-14
stan na koniec okresu	15
- rezerwa na świadczenia pracownicze	12
- rezerwa na świadczenie emerytalne	1
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	2

39.3. Rezerwy pozostałe

Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
stan na początek okresu	7
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	7
Zmiana Stanu	3
zawiązanie	4
rozwiązanie	-1
wykorzystanie	-
stan na koniec okresu	10
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	10

Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych

	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
stan na początek okresu	71
- gwarancje i reklamacje	8
- na kary	19
- pozostałe	44
Zmiana Stanu	-6
zawiązanie	32
rozwiązanie	-18
Wykorzystanie*	-20
stan na koniec okresu	65
- gwarancje i reklamacje	11
- rezerwa na pozostałe koszty	2
- na kary	27
- pozostałe	25

*Wykorzystanie rezerwy w kwocie 14,8 mln zł wynika z zapłaty podatku dochodowego za lata 2013-2015 na podstawie Decyzji Podatkowej wydanej przez Organ Podatkowy, o czym szerzej opisano w odpowiedniej notce.

40. Kredyty i pożyczki

40.1. Wybrane zasady rachunkowości

Kredyty i otrzymane pożyczki w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, których płatność przypada w okresie do 12 miesięcy. Kredyt w rachunku bieżącym zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

31.12.2019

Zobowiązanie	Siedziba	Kwota umowy	Termin spłaty	Waluta	Zaangażowanie kapitałowe na dzień	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	100	2020-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2020-09-30	PLN	43	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	40	2021-02-22	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce	Warszawa	80	2022-05-12	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomościach, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	50	2021-02-28	PLN	38	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2021-02-23	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	50	2020-12-03	PLN	50	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Zastawy rejestrowe na maszynach, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Umowa restrukturyzacyjna - Transza A	-	185	2022-03-31	PLN	185	WIBOR + marża	Brak
Obligacje serii A	-	108	2020-01-13	PLN	108	WIBOR + marża	Weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Obligacje serii B	-	200	2024-06-27	PLN	200	WIBOR + marża	Brak
Wykupy wierzytelności	-	73	-	PLN	73	WIBOR + marża	Zróżnicowane, w zależności od umowy
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	2	2020-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	20	2020-12-03	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Warszawa	25	2020-02-11	PLN	18	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Cesja generalna wierzytelności przyszłych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC, Weksel własny in blanco
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	25	2020-01-16	PLN	17	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC
mBank S.A.	Warszawa	15	2020-03-10	PLN	5	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC
naliczone odsetki							16
Razem							753

31.12.2018

Zobowiązanie	Siedziba	Kwota umowy	Termin spłaty	Waluta	Zaangażowanie kapitałowe na dzień w mPLN	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
Umowa restrukturyzacyjna Transza B		210	2021-12-31	PLN	210	WIBOR + marża	Zastawy rejestrowe i finansowe na akcjach i udziałach spółek zależnych. Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw. Hipoteki na nieruchomościach, Zastawy finansowe na wierzytelnościach z rachunków bankowych, Połączenie inwestora
Umowa restrukturyzacyjna Transza A		185	2022-03-31	PLN	185	WIBOR + marża	Zastaw rejestrowy na rachunku. Zastaw rejestrowy na istotnych składnikach majątku.
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	100	2020-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce	Warszawa	80	2019-05-12	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomościach, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas S.A.	Warszawa	50	2020-09-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	50	2021-02-28	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	50	2021-02-23	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	50	2020-12-03	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Zastawy rejestrowe na maszynach, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Bank Gospodarstwa Krajowego	Warszawa	40	2021-02-22	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, Pełnomocnictwo do rachunków bankowych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
BGŻ BNP Paribas S.A.	Warszawa	25	2020-02-11	PLN	1	WIBOR + marża	Weksel in blanco, Hipoteka umowna + cesja praw z polisy, Zastaw rejestrowy na zapasach + cesja praw z polisy, Cesja generalna wierzytelności przyszłych, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Wrocław	25	2019-10-30	PLN	3	WIBOR + marża	Hipoteka umowna + cesja praw z polisy, Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach + cesja praw z polisy, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	Warszawa	20	2020-12-03	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
mBank S.A.	Warszawa	15	2019-01-11	PLN	3	WIBOR + marża	Hipoteka umowna+cesja praw z polisy, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bank Millennium S.A.	Warszawa	10	2020-02-24	PLN	8	WIBOR + marża	Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach + cesja praw z polisy, Oświadczenie Klienta o poddaniu się egzekucji, Oświadczenie Famur Famak o poddaniu się egzekucji
BOŚ BANK S.A.	Warszawa	5	2019-08-24	PLN	3	WIBOR + marża	Weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową faktoraanta oraz pełnomocnictwo dla banku do dysponowania rachunkami bankowymi faktoraanta
KUKE FINANCE S.A.	Warszawa	4	2019-12-31	PLN	2	WIBOR + marża	Weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową faktoraanta oraz pełnomocnictwo do rachunku bankowego faktoraanta prowadzonego w BGK jak również oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji spłaty wierzytelności wynikających z umowy faktoringu w trybie art. 777 kpc
DAMS GmbH	Velbert, Niemcy	2	2019-12-31	EUR	11	EURIBOR + marża	
Santander Bank Polska S.A.	Warszawa	2	2019-11-30	PLN	-	WIBOR + marża	Hipoteka umowna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
Wykupy wierzytelności	-	73	-	PLN	78	WIBOR + marża	Zróżnicowane, w zależności od umowy
Obligacje serii A	-	108	2020-01-13	PLN	108	WIBOR + marża	Weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art.777 KPC
odsetki naliczone na dzień bilansowy					10		
Razem					622		

41. Obligacje

41.1. Obligacje serii A

W styczniu 2016 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę A o wartości nominalnej 108 milionów złotych. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00038. Datą emisji Obligacji serii A jest 12 stycznia 2016 r. Obligacje serii A zostały wykupione zgodnie z zakładaną datą wykupu dnia 13 stycznia 2020 r.

41.2. Obligacje serii B

W czerwcu 2019 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę B o wartości nominalnej 200 milionów złotych. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00053. Datą emisji Obligacji serii B jest 27 czerwca 2019 r. Datą wykupu Obligacji serii B jest dzień 27 czerwca 2024 r.

41.3. Wskaźniki finansowe dotyczące emisji obligacji serii B

Dane skonsolidowane do wyliczenia wskaźników finansowych

lp.	pozycja	
1	Kredyty, pożyczki i obligacje długoterminowe	421
2	Kredyty, pożyczki i obligacje krótkoterminowe	332
3	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602
4	Kapitał własny	1 511
5	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	43
6	Pozostałe rezerwy	75
7	Suma bilansowa	2 975
8	EBITDA za 12 m-cy 2019r.	451

Wyliczenie wskaźników finansowych na 31 grudnia 2019 roku

Nazwa wskaźnika	Poziom wskaźnika	Formuła
Wskaźnik Kapitalizacji (WK)	54,8%	$(4+5+6) / 7 * 100\%$
Wskaźnik Zadłużenia (WZ)	0,33	$(1+2-3) / 8$

41.4. Zmiana prezentacji obligacji serii A

W ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Grupa zaprezentowała obligacje serii A w kategorii „Inne zobowiązania”. Grupa uznała, że prezentacja obligacji w pozycji „Kredyty i pożyczki” będzie bardziej przydatna dla zrozumienia jej sytuacji finansowej, ze względu na odsetkowy charakter tych zobowiązań. W związku z powyższym obligacje serii A ujęto w niniejszym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Kredyty i pożyczki” odpowiednio przekształcając dane porównawcze celem zachowania porównywalności danych.

Poniżej przedstawiono wartości zmiany pozycji na dzień 31.12.2018r.

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	Zmiana
Kredyty i pożyczki długoterminowe	108
Inne zobowiązania długoterminowe	-108

41.5. Zmiana prezentacji obligacji serii A

42. Ujęcie wykupu wierzytelności i zmiana prezentacji obligacji serii A w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Grupa jest stroną umów, na mocy których sprzedała swoje wierzytelności do instytucji finansowych. Instytucjom tym przysługuje prawo regresu wobec Spółek z Grupy, w przypadku braku spłaty przez wierzyciela. W ocenie Kierownictwa Grupa zachowuje zasadniczo całość ryzyk jak i korzyści wynikających z należności, będących przedmiotem wykupu w związku z czym nie zaprzestaje ujmowania przedmiotowych należności a transakcję sprzedaży wierzytelności ujmuje jako umowę o finansowanie, w wyniku czego rozpoznaje zobowiązanie finansowe z tytułu otrzymanego wynagrodzenia od kupującego wierzytelność. Kierownictwo ocenia, iż, ryzyko wystąpienia zdarzenia, pozwalającego instytucjom finansowym na skorzystania z prawa regresu jest niskie, na co również wskazuje dotychczasowa historia spłat sprzedanych wierzytelności. W poprzednich latach Grupa zaprzestawała ujmowania sprzedanych należności a zobowiązania z tym związane ujmowała w zobowiązaniach warunkowych, W związku z powyższym grupa dokonała przekształcenia danych porównawczych.

Poniżej przedstawiono wartości zmienionych pozycji na dzień 31.12.2018r.

Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej	jest	zmiana prezentacji obligacji serii A	ujęcie wykupu wierzytelności	było
Kredyty i pożyczki długoterminowe	528	108	36	384
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	94	-	42	52
Inne zobowiązania długoterminowe	7	-108	-	115
Należności z tytułu dostaw i usług	1 039	-	78	961

43. Zabezpieczenia na majątku Grupy

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Nieruchomości	119	112
Środki trwałe	12	82
Zapasy	11	16
Zastaw na zbiorze rzeczy ruchomych i praw	-	117
Razem	142	327

44. Zobowiązania warunkowe

	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zobowiązania warunkowe	142	233
- udzielone gwarancje, w tym:	141	226
- przetargowe	15	18
- dobrego wykonania kontraktu	102	142
- pozostałe	24	66
- poręczenia i weksle na rzecz instytucji finansowych	-	6
- pozostałe	1	1

45. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Grupy nie ulega zmianie.

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu. Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Grupa może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości

kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w nocie nr 41, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, i zysk zatrzymany.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego jak również na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2018 Grupa spełnia wszelkie kowenanty z obowiązujących ją umów.

46. Zobowiązania z tytułu leasingu

46.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wybrane zasady rachunkowości dla zobowiązań leasingowych zaprezentowano w nocie nr 8.1.

46.2. Ujawnienie dotyczące pierwszego zastosowania MSSF 16

Grupa wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego, ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na dzień 31.12.2018r. zdyskontowanych przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania z zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu pierwszego zastosowania.

Wartość bieżąca rat kapitałowych	
Wartość przyszłych opłat, do których Grupa jest zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 roku	145
Średnioważona krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy na dzień 1 stycznia 2019 roku	3,2%
Zdyskontowana wartość przyszłych opłat, do których Grupa jest zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 1 stycznia 2019 roku	60
(-) Zobowiązania wynikające z leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów o niskiej wartości	-
(+) Zobowiązania wynikające z leasingu uprzednio zaklasyfikowanego jako leasing finansowy	33
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	93

46.3. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania leasingowe

	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania					Zobowiązania z tytułu leasingu
	Rzeczowe aktywa trwałe		Rzeczowe aktywa trwałe razem	Nieruchomości inwestycyjne	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	
	prawo wieczystego użytkowania	maszyny i urządzenia	prawo wieczystego użytkowania	prawo wieczystego użytkowania	prawo wieczystego użytkowania	
na dzień 01.01.2019	34	34	68	25	-	93
zwiększenia		3	3		10	13
zmniejszenia	-1	-23	-24	-9		-33
amortyzacja	-1	-3	-4			
koszty z tytułu odsetek						2
opłaty z tytułu leasingu						-7
na dzień 31.12.2019	32	11	43	16	10	68

46.4. Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu leasingu

Wartość bieżąca rat kapitałowych	Za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do korzystania z aktywów	3
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	2
Całkowita kwota ujęta w rachunku zysków i strat	5

47. Zobowiązania handlowe i pozostałe

47.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w momencie początkowego ujęcia ujmują się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmują się w kwocie wymagającej zapłaty.

47.2. Inne zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Zaliczki otrzymane na dostawy	94	98
Pozostałe zobowiązania	29	31
razem	123	129

48. Rozliczenia międzyokresowe

48.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe) ujmowane są zarówno bierne rozliczenia międzyokresowe jak i przychody przyszłych okresów.

Bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany okres rozliczeniowy, zgodnie z zasadą współmierności.

Przychody przyszłych okresów obejmują w szczególności równowartość otrzymanych od kontrahentów środków - takich jak dotacje i poręczenia - których rozliczenie nastąpi w przyszłych okresach.

48.2. Wartość ujętych rozliczeń międzyokresowych biernych

Inne rozliczenia międzyokresowe bierne	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów	17	19
- rezerwa urlopową	10	12
- przewidywane koszty kontraktów	6	6
- pozostałe	1	1
rozliczenia międzyokresowe przychodów	13	16
- dotacja	9	12
- pozostałe	4	4
razem	30	35

48.3. Dotacje

Prezentowane w bilansie w pozostałych zobowiązaniach - rozliczeniach międzyokresowych, to głównie środki o wartości 9 mln PLN, które Spółka Famur S.A. otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa.

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

49. Instrumenty Finansowe

49.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Otrzymane pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Instrumenty finansowe typu swap na stopę procentową (zwany dalej IRS) są ujmowane początkowo według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, a następnie na każdy dzień bilansowy według wartości godziwej, przy czym efekt wyceny ujmowany jest bieżąco w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Podmiot dominujący stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

49.2. Zestawienie instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa na dzień 31.12.2019	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	241	235	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2020	68	66	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2020	35	34	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	10	10	ryzyko walutowe
Forward - zakup USD	I kwartał 2020	1	1	ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	ryzyko stopy procentowej
IRS	II kwartał 2024	200	201	ryzyko stopy procentowej
Razem		663	655	

Instrumenty pochodne	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa na dzień 31.12.2018	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2019	54	55	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2019	33	33	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2019	25	25	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2019	72	72	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	72	72	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	2	2	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	I kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	II kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	III kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
Forward - zakup EUR	I kwartał 2019	9	9	Ryzyko walutowe
Forward - zakup EUR	II kwartał 2019	1	1	Ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	ryzyko stopy procentowej
Razem		379	380	

49.3. Instrumenty finansowe w podziale na kategorie bilansowe

Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług, z tytułu leasingu oraz pozostałe należności	1 009	1 033
Pożyczki udzielone	11	30
Środki pieniężne	602	298
Razem aktywa finansowe według kategorii	1 622	1 361
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	395	442
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	753	622
Zobowiązania z tytułu leasingu	68	33
Razem zobowiązania finansowe według kategorii	1 216	1 097

Według oceny Grupy wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

50. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Grupy ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności:

- ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- ryzyka płynności – ryzyko, że Grupa napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi (ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe) oraz z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów o pożyczek (ryzyko stopy procentowej).

Grupa dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego.

50.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Zgodnie z MSSF 7 jednostki dokonują analizy poszczególnych pozycji aktywów narażonych na ryzyko kredytowe tj. należności z tyt. dostaw i usług, należności z tyt. leasingu, pożyczki udzielone, środki pieniężne. Ryzyko kredytowe wynika z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności bądź spłaty udzielonych pożyczek.

Grupa na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności, w tym także należności z tytułu leasingu występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe (akredytywa, gwarancje bankowe), co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

Struktura wiekowa należności finansowych

Stan na 31.12.2019	wartość należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	1-5 lata
Należności z tytuł dostaw i usług	966	926	40	-
Pozostałe należności finansowe	5	5	-	-
Razem	971	931	40	-

Stan na 31.12.2018	wartość należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	1-5 lata
Należności z tytuł dostaw i usług	1 039	938	96	5
Pozostałe należności finansowe	83	83	-	-
Razem	1 121	1 020	96	5

50.2. Ryzyko związane z płynnością

Grupa narażona jest na to ryzyko w przypadku, gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Grupa zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

Stan na 31.12.2019	wartość zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	239	239	-
Kredyty i pożyczki	787	336	451
Pozostałe zobowiązania finansowe	114	19	95
Razem	1 140	594	546

Stan na 31.12.2018	wartość zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	271	271	-
Kredyty i pożyczki	644	92	552
Pozostałe zobowiązania finansowe	55	16	39
Razem	970	379	591

50.3. Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: zawieranie umów o terminową wymianę walut typu Forward oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Grupa narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. Większość wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN, dlatego też Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty.
- ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Grupa narażona jest w przypadku materiałów niezbędnych dla działalności, głównie wyrobów hutniczych. Grupa dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z odbiorcami (branża hutnicza, hydrauliczna, elementy śrubowe) możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych, które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy, odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb. Grupa w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

50.4. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

stan na 31.12.2019	Wartość bilan- sowa	Wartość nara- żona na ryzyko	Kurs EUR/PLN		Kurs RUB/PLN		Kurs inne/PLN	
			+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
			Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	127	12,7	-12,7	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	998	136	13,3	-13,3	-	-	0,2	-0,2
Zobowiązania finansowe	68	5	-0,5	0,5	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	392	80	-8,0	8,0	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	753	-	-	-	-	-	-	-

stan na 31.12.2018	Wartość bilan- sowa	Wartość nara- żona na ryzyko	Kurs EUR/PLN		Kurs RUB/PLN		Kurs inne/PLN	
			+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
			Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	298	35	2	-2	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 050	112	9	-9	1	-1	1	-1
Zobowiązania finansowe	33	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	435	75	-2	2	-4	4	-2	2
Kredyty i pożyczki	622	11	-1	1	-	-	-	-

50.5. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	stan na 31.12.2019	wpływ	
		na wynik +1%	na wynik -1%
		Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602
Pożyczki udzielone	11	0,1	-0,1
Zobowiązania finansowe	68	-0,7	0,7
Kredyty, pożyczki	753	-7,5	7,5

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	stan na 31.12.2018	wpływ	
		na wynik +1%	na wynik -1%
		Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	298
Pożyczki udzielone	30	0,3	-0,3
Zobowiązania finansowe	33	-0,3	0,3
Kredyty, pożyczki i obligacje	622	-6,2	6,2

51. Informacje o znaczących transakcjach z klientami

Istotne transakcje z klientami, w przypadku, gdy przychody z tymi kontrahentami stanowią 10% i więcej łącznych przychodów, zostały opisane w sprawozdaniu z działalności Grupy FAMUR.

52. Transakcje z podmiotami powiązanymi

52.1. Rok 2019

	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	sprzedaż środków trwałych	zakup materiałów, usług i pozostałe	koszty finansowe	zakup środków trwałych	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
TDJ Equity I Sp. z o.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
jednostki zależne od Famur SA	-	-	-	5	-	-	-	-	1	-
pozostałe jednostki powiązane	2	1	-	111	-	-	2	5	10	17
razem	2	1	-	116	-	-	2	5	11	17

52.2. Rok 2018

	przychody ze sprzedaży i pozostałe	przychody finansowe	sprzedaż środków trwałych	zakup materiałów, usług i pozostałe	koszty finansowe	zakup środków trwałych	należności	pożyczki udzielone	zobowiązania	pożyczki zaciągnięte
TDJ Equity I Sp. z o.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
jednostki zależne od Famur SA	6	1	-	12	-	3	17	18	4	11
pozostałe jednostki powiązane	6	-	-	87	-	-	2	-	11	-
razem	12	1	-	99	-	3	19	18	15	11

53. Wynagrodzenie członków zarządu

Wynagrodzenia netto w tys. PLN, członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za rok 2019 zaprezentowane zostały w tabelach poniżej.

Członkowie Zarządu w okresie 1.1.2019-31.12.2019	wynagrodzenie za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
Mirosław Bendzera	1 904
Beata Zawiszowska	1 410
Dawid Gruszczyk	987
Bartosz Bielak	318
Tomasz Jakubowski	794
Adam Toborek	1 016
Waldemar Łaski	465
Ireneusz Kazimierski	49
Razem	6 943

Członkowie Rady Nadzorczej w okresie 1.1.2019-31.12.2019	wynagrodzenie za okres 1.1.2019 - 31.12.2019
Tomasz Domogała	6
Czesław Kisiel	6
Jacek Leonkiewicz	10
Michał Nowak	4
Dorota Wyjadłowska	18
Magdalena Zajączkowska – Ejsymont	6
Tomasz Kruk	19
Razem:	69

54. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Spółka FAMUR S.A. zawarła w dniu 23 lipca 2018 roku umowę na badanie i przegląd sprawozdań z Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie przy ul. Rondo ONZ 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000481039, Wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 130 (prowadzoną przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów). Wynagrodzenie dla podmiotu badającego księgi FAMUR S.A. za rok 2019 wynosi łącznie 239 000,- zł netto, w tym:

- 70 000,00 zł netto za przegląd skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania FAMUR S.A. i przegląd skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR,
- 169 000,00 zł netto - za roczne badanie jednostkowego sprawozdania spółki FAMUR S.A. i za roczne badanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR.

55. Sprzedaż akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A.

W dniu 21 grudnia 2018 roku przedstawiciele spółek zależnych Emitenta tj. PRIMETECH S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) i PBSz 1 Sp. z o.o. jako Sprzedających oraz Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. („JSW”) jako Kupującej zawarli warunkową umowę zobowiązującą sprzedaży 4.430.476 akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. w Tarnowskich Górach ("PBSz") stanowiących 95,01% udziału w kapitale zakładowym PBSz. W wyniku negocjacji ostateczna łączna cena sprzedaży została ustalona na poziomie 204.000.000,00 zł, z czego kwota 199.000.000,00 zł została zapłacona w dacie zamknięcia transakcji natomiast kwota 5.000.000,00 zł zostaje zatrzymana w celu zagwarantowania zapewnień Sprzedającego i miała zostać rozliczona po dacie zamknięcia transakcji, najdalej w terminie trzech miesięcy po tej dacie. Cała zapłacona kwota została przeznaczona na spłatę zobowiązań kredytowych, w celu zwolnienia zabezpieczeń na akcjach i aktywach PBSz. Umowa warunkowa uwzględnia zasadnicze warunki brzegowe ustalone w dokumencie obejmującym podstawowe warunki transakcji sprzedaży "Term-Sheet", o którym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 43/2018. Dojście transakcji do skutku nie będzie miało wpływu na jednostkowy wynik Emitenta oraz na jego zdolność dywidendową, ponieważ stroną sprzedającą miały być spółki zależne od Emitenta (PBSz1 Sp. z o.o. i PRIMETECH S.A.). W dniu 10 maja 2019 r. Zarząd Emitenta przekazał do publicznej wiadomości informację o spełnieniu ostatniego warunek zawieszającego warunkowej umowy sprzedaży akcji PBSz. W związku ze spełnieniem wszystkich warunków zawieszających, podpisanie przez Strony umowy finalnej nastąpiło z dniem 20 maja 2019 r. Na podstawie zawartej Umowy Sprzedający zbyli na rzecz Kupującego pakiet akcji PBSz, wynoszący łącznie 4.430.476 akcji o łącznej wartości nominalnej 13.025.599,44 zł, stanowiący 95,01% kapitału zakładowego i uprawniający do wykonywania 4.430.476 głosów na Walnym Zgromadzeniu PBSz, stanowiących 95,01% ogółu głosów na tym Walnym Zgromadzeniu PBSz ("Pakiet"). Łączna cena sprzedaży Pakietu wyniosła 204 000 000 zł, z czego kwota 199 000 000 zł została zapłacona w dacie zamknięcia transakcji natomiast kwota 5 000 000 zł została zatrzymana w celu zagwarantowania zapewnień Emitenta i Sprzedającego i miała zostać rozliczona po dacie zamknięcia transakcji, najdalej w terminie trzech miesięcy po tej dacie. Wpływ transakcji na wyniki finansowe Emitenta został opisany w raporcie okresowym za rok 2018 (raport bieżący 4/2018, 43/2018, 58/2018, 65/2018, 73/2018, 22/2019, 25/2019).

W związku z wyżej opisaną, warunkową umową sprzedaży akcji PBSz S.A., zawartą w dniu 21 grudnia 2018 roku przez Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) oraz PBSz 1 sp. z o.o., w dniu 20.03.2019r. do spółki Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) wpłynęło pismo z JSW z wnioskiem o dodatkowe zabezpieczenie ewentualnej szkody w przypadku finalizacji transakcji sprzedaży PBSz S.A. i zmaterializowania się ryzyka wystąpienia przez następców prawnych Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. (KHW) z ewentualnymi roszczeniami przeciwko spółce PBSz S.A. Podstawą do wystąpienia przez JSW o udzielenie dodatkowego zabezpieczenia były doniesienia Prokuratury Krajowej w sprawie zatrzymań i zarzutów przeciwko pracownikom KHW dotyczących niegospodarności i wyrządzenia szkody spółce KHW, wynikających ze zlecenia w 2009 roku konsorcjum z udziałem PBSz S.A. prac, które w ocenie Prokuratury z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia były zbędne. Obawiając się, że w przypadku potwierdzenia zarzutów Prokuratury następcy prawni KHW mogą wystąpić do PBSz S.A. z roszczeniami odszkodowawczymi, co mogłoby doprowadzić do obniżenia wartości PBSz S.A., JSW wystąpiła do Primetech S.A. (dawniej: KOPEX S.A.) o ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia swoich potencjalnych roszczeń, poprzez udzielenie gwarancji przez podmiot trzeci o uznanym standingu finansowym albo gwarancji korporacyjnej przez FAMUR. Kierując się dążeniem do realizacji warunkowej umowy sprzedaży akcji PBSz S.A., Emitent wystawił gwarancję korporacyjną na kwotę 14,5 mln zł celem eliminacji wątpliwości JSW dotyczących ryzyka poniesienia szkody w przypadku zakupu akcji PBSz S.A.

W dniu 21 sierpnia 2019 r. jednostka zależna Emitenta - PRIMETECH SA (dawniej KOPEX SA) poinformował o zapoznaniu się z pismem Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA (JSW, Kupujący) datowanym na dzień 20 sierpnia 2019 r., dotyczącym odmowy dokonania przez JSW wypłaty kwoty 5 000 000 zł, stanowiącej część ceny sprzedaży akcji PBSz S.A., która została zatrzymana przez Kupującego na okres 3 miesięcy od daty zawarcia Umowy Rozporządzającej Sprzedaży Akcji Przedsiębiorstwa Budowy Szybów SA (Umowa). W powołanym piśmie Kupujący wskazał m.in., że wskaźnik EBITDA osiągnięty przez Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A za rok 2018 był niższy od wartości warunkującej wypłatę kwoty zatrzymanej. JSW w przesłanym do PRIMETECH SA (dawniej KOPEX SA) piśmie wskazało równocześnie na gotowość omówienia zaistniałej sytuacji na stosownym spotkaniu. W tym miejscu Zarząd PRIMETECH SA (dawniej KOPEX

SA) podkreślił, iż nie zgadza się ze stanowiskiem przedstawionym przez Kupującego i zaprezentowaną przez niego argumentacją. PRIMETECH SA (dawniej KOPEX SA) równocześnie wskazał, iż zamierza podjąć dalsze rozmowy w tym zakresie z JSW, natomiast w przypadku ich niepowodzenia rozważy podjęcie stosownych kroków prawnych (raport bieżący 20/2019).

Równocześnie, niezwłocznie po zakomunikowaniu przez Emitenta zawarcia Umowy sprzedaży akcji PBSz S.A. na rzecz JSW S.A. w dniu 20 maja 2019 r. Emitent przekazał do publicznej wiadomości informację o przekazaniu na rzecz banku PKO BP S.A. pełniącego funkcję agenta płatności i agenta zabezpieczeń, środków w celu dokonania przedterminowej spłaty całkowitego zadłużenia PRIMETECH S.A. z tytułu transzy B w łącznej kwocie 210 515 860,72 zł – zadłużenie wraz z odsetkami (raport bieżący 26/2019)

W związku ze sprzedażą akcji spółki PBSz Grupa rozpoznała wynik na utracie kontroli.

wartość należnej zapłaty	204
aktywa netto spółki zależnej	87
udziały niedające kontroli	27
koszty transakcyjne	3
odpis aktualizujący należność zatrzymaną przez JSW 5 mln PLN	5
Wynik na utracie kontroli	136

Poniżej zaprezentowano wartość aktywów netto spółki zależnej ujęte w wyniku na utracie kontroli.

aktywa trwałe	80
aktywa obrotowe	101
Rezerwy	12
Zobowiązania	82
aktywa netto spółki zależnej	87

56. Informacje dodatkowe

- **Likwidacja spółki OOO FAMUR UKRAINA**

W dniu 22 stycznia 2019 r. spółka OOO FAMUR Ukraina została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

- **Zmiana nazwy spółki FAMUR PEMUG**

W dniu 23 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji zmiany nazwy spółki z dotychczasowej FAMUR Pemug sp. z o.o. na Pemug sp. z o.o.

- **Sprzedaż udziałów w FUGO PROJEKT sp. z o.o.**

W dniu 8 marca 2019 r. doszła do skutku umowa sprzedaży 1.720 udziałów w Fugo Projekt Sp. z o.o. z dnia 5 marca 2019 r. Na podstawie powyższej umowy FAMUR FAMAK S.A. sprzedał poza Grupę wszystkie posiadane w tej spółce (tj. 1.720) udziały i począwszy od dnia 8 marca 2019 r przestała wchodzić w skład Grupy FAMUR.

- **Zmiana nazwy FAMUR ESTATE sp. z o.o.**

W dniu 1 marca 2019 r. na mocy uchwały wspólników FAMUR ESTATE sp. z o.o. dokonano zmiany nazwy Spółki z dotychczasowej na DE ESTATE sp. z o.o. Przedmiotowa zmiana została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dniem 24 maja 2019 r.

- **Zawiązanie spółki Biuro Projektowe BIROCEMWAP Sp. z o.o.**

W dniu 26 kwietnia 2019 zawiązano spółkę Biuro Projektowe Biprocemwap Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. 99,9% udziałów zostało objęte przez PEMUG sp. z o.o., a 0,1% udziałów zostało objęte przez BPiRI Separator Sp. z o.o.

- **Przyłączenie spółki OOO FAMUR Sibir do spółki OOO Famur**

Z dniem 6 sierpnia 2019r zakończony został proces reorganizacji spółek rosyjskich, w wyniku, którego spółka OOO FAMUR Sibir została przyłączona do spółki OOO Famur. W wyniku tego procesu nastąpiło przejęcie wszystkich praw i obowiązków OOO FAMUR Sibir przez OO Famur.

- **Zmiana siedziby Ex Coal sp. z o.o.**

Z dniem 09.05.2019 r. Zarząd Ex-Coal sp. z o.o. zmienił siedzibę Spółki z ul. Podlesie 1 w Przeciszowie na ul. Armii Krajowej 51 w Katowicach (40-698). Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

- **Wezwanie FAMUR SA do zapisywania się na sprzedaż akcji Primetech SA:**

W dniu 14 czerwca 2019 r. raportem bieżącym nr 36/2019 Emitent przekazał do publicznej wiadomości informację o uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej oraz zawarciu umowy z Santander Bank Polska SA – Santander Biuro Maklerskie ("Santander BM") na mocy, której zostały podjęte działania zmierzające do ogłoszenia przez Emitenta wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji spółki zależnej tj. Primetech S.A. celem łącznego posiadania przez Emitenta 100% akcji Primetech S.A. ("Wezwanie"). Wezwania zostało przekazane przez Emitenta do wiadomości PRIMETECH S.A. w dniu 20 września 2019 r. Przed ogłoszeniem Wezwania Emitent posiadał bezpośrednio 10.274.359 akcji zwykłych na okaziciela Emitenta, które akcje stanowiły ok. 65,82% kapitału zakładowego PRIMETECH S.A. i dawały 10.274.359 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących ok. 65,82% ogólnej liczby głosów PRIMETECH S.A. Po rozliczeniu Wezwania i na dzień zawiadomienia FAMUR S.A. posiadał bezpośrednio 11.431.625 akcji zwykłych na okaziciela PRIMETECH S.A., które to akcje stanowią ok. 73,23% kapitału zakładowego i dają 11.431.625 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiąc 73,23% ogólnej liczby głosów PRIMETECH SA. Akcje objęte Wezwaniem były nabywane po cenie 1,45 zł za jedną akcję.

- **BPIRI Separator Sp. z o.o. – sprzedaż udziałów w ramach Grupy FAMUR**

W dniu 27 czerwca 2019 r. podpisano umowę sprzedaży 100% udziałów Biura Projektów i Realizacji Inwestycji SEPARATOR sp. z o.o. pomiędzy FAMUR FAMAK S.A. (jako sprzedającym), a jej spółką zależną tj. PEMUG Sp. z o.o. (jako kupującym). Przeniesienie własności nastąpiło z momentem zapłaty ceny, tj. z dniem 17.07.2019.

- **Połączenie PRIMETECH S.A z PBSz 1 sp. z o.o.**

W dniu 4 listopada 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PRIMETECH S.A. (dalej: PTH) podjęło uchwałę w przedmiocie wyrażenia zgody na uzgodniony i przyjęty w dniu 23 września 2019 roku przez łączące się spółki Plan połączenia PTH (jako Spółki Przejmującej) z PBSz 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (jako Spółki Przejmowanej) oraz uchwaliło połączenie tych spółek, poprzez przeniesienie całego majątku PBSz 1 Sp. z o.o. na PRIMETECH S.A, na warunkach opisanych w Planie połączenia. Rejestracja połączenia została dokonana w Sądzie Rejonowym Katowice – Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2019 r.

- **Uchwalenie połączenia FAMUR FAMAK S.A z Fugo sp. z o.o.**

W dniu 21 listopada 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR FAMAK S.A. podjęło uchwałę w przedmiocie wyrażenia zgody na uzgodniony i przyjęty w dniu 9 października 2019 roku przez łączące się spółki Plan połączenia FAMUR FAMAK S.A. (jako Spółki Przejmującej) z Fugo Sp. z o.o. z siedzibą w Koninie (jako Spółki Przejmowanej) oraz uchwaliło połączenie tych spółek, poprzez przeniesienie całego majątku Fugo Sp. z o.o. na FAMUR FAMAK S.A, na warunkach opisanych w Planie połączenia. Zgodnie ze stanem na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania Zarządu ww. spółki oczekują na zarejestrowanie połączenia przez Sąd Rejestrowy.

- **Sprzedaż udziałów w Kopex MIN LIV**

W dniu 16 lipca 2019 r. zawarto umowę sprzedaży 4,01% udziałów w spółce Kopex MIN LIV, Serbia. Na podstawie powyższej umowy Kopex MIN, Serbia sprzedał powyższe, posiadane przez siebie udziały do FAMUR S.A. Niniejsza zmiana została wpisana do właściwego rejestru sądowego w dniu 22 lipca 2019 r. i począwszy od tego dnia FAMUR S.A. jest jedynym udziałowcem spółki Kopex MIN LIV, Serbia.

- **Zmiana nazwy Taian Kopex Coal Mining Equipment Service Co. Ltd (Chiny)**

W dniu 25 grudnia 2019 r. dokonano zmiany nazwy Spółki z dotychczasowej Taian Kopex Coal Mining Equipment Service Co. Ltd na Taian Famur Coal Mining Machinery Co., Ltd. (skrótowa nazwa: Taian Famur).

- **Zmiany związane z K-Construction sp. z o.o.**

W dniu 11 marca 2020 r. zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego K-Construction sp. z o.o. z kwoty 7.473.200,00 zł do kwoty 4.412.800,00 zł, tj. o kwotę 3.060.400,00 zł, poprzez umorzenie 4.372 udziałów. W dniu 20 marca 2020r. doszło do zawarcia umów sprzedaży udziałów, na mocy których FAMUR S.A. zbył 100% udziałów posiadanych w K-Construction. Przejście własności udziałów na nabywców nastąpiło w dniu 20 marca 2020r.

57. Zdarzenia po dacie bilansu

- **Zmiany kapitałowe związane z FAMUR FAMAK S.A.**

W dniu 8 stycznia 2020 r. Zarząd Emitenta podjął decyzję o skierowaniu do TDJ Equity I Sp. o.o. (dalej „TDJ Equity I”) propozycji nabycia pakietu kontrolnego albo objęcia akcji nowej emisji swojej spółki zależnej FAMUR FAMAK S.A. (dalej: „FAMAK”) oraz rozpoczęcia negocjacji z TDJ Equity I mających na celu przejęcie przez ten podmiot kontroli nad Famak oraz dokapitalizowanie spółki. Przedmiotem negocjacji było przede wszystkim potwierdzenie intencji obu stron co do przejęcia przez TDJ Equity I kontroli nad Famak i przeprowadzenie reorganizacji Famak oraz jej spółek zależnych mającej na celu stabilizację sytuacji finansowej i operacyjnej.

W dniu 10 lutego 2020 r. Emitent powziął wiadomość o przyjęciu przez TDJ Equity I propozycji objęcia pakietu kontrolnego akcji FAMAK – w ramach nowej emisji. Wśród ustalonych w trakcie negocjacji strony ustaliły między innymi obniżenie kapitału zakładowego FAMAK o kwotę 69,6 mln zł poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji z 1,00 zł do 0,32 zł, w celu pokrycia poniesionych strat, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F, w trybie subskrypcji prywatnej z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowego akcjonariusza i objęcie akcji w podwyższonych kapitale zakładowym przez TDJ Equity I.

W dniu 11 lutego 2020 r. odbył się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMAK, na którym zostały uchwalone zmiany określone powyżej, tj. obniżenie kapitału zakładowego FAMAK o kwotę 69,6 mln zł, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F.

W dniu 25 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy dokonał powyższej rejestracji obniżenia i podwyższenia kapitału zakładowego FAMAK. Wskutek powyższego udział Emitenta w akcjonariacie FAMAK spadł do 31,88%.

58. Ryzyko wpływu epidemii wirusa COVID-19 na działalność Grupy Famur

Dynamika i zasięg rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w Polsce oraz na świecie a także związane z tym działania prewencyjne, wprowadzane przez poszczególne kraje, spowodowały zachwianie równowagi w światowym handlu oraz w krajowej i globalnej gospodarce. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa Emitenta funkcjonuje bez większych zakłóceń jednak biorąc pod uwagę specyfikę modelu operacyjnego Spółki jak i również wywołane sytuacją epidemiologiczną zmiany otoczenia gospodarczego, należy zakładać, że może on mieć istotny wpływ na działalność Emitenta. Skala postępującego wpływu pandemii na spowolnienie krajowego i globalnego wzrostu gospodarczego jest obecnie niemożliwa do precyzyjnego oszacowania i pozostaje poza realnym wpływem lub kontrolą ze strony Emitenta jak i Grupy Kapitałowej Emitenta. Emitent szacuje, iż jego skutki mogą być odczuwalne m.in. w następującym zakresie:

- Istotnych zmian w procesie realizowanych kontraktów (np. w przesunięciu realizacji przez zamawiającego, wstrzymania lub nawet ich odwołania, a także wstrzymanie prac montażowych lub uruchomieniowych dla kontraktów będących w trakcie realizacji) oraz pozyskiwania nowych zamówień (ograniczanie lub przesuwanie planowanych inwestycji, terminów przetargów).
- Istotnego ograniczenia lub wstrzymania realizacji obsługi zleceń serwisowych (gwarancyjnych i pogwarancyjnych) i w konsekwencji utrzymania ruchu maszyn pracujących u naszych Klientów, w wyniku

objęcia kwarantanną pracowników obszaru serwisowego co może skutkować brakiem terminowej obsługi zgłoszeń, a w konsekwencji powodować ryzyko naliczenia kar kontraktowych jak również możliwość wystąpienia ryzyk reputacyjnych.

- Przerwania łańcucha dostaw (luka istotnego elementu dostaw, brak możliwości zrealizowania dostawy przez kontrahenta) co może wpływać na realizację kontraktów sprzedażowych przez Grupę i w konsekwencji powodować wystąpienie ryzyka naliczenia kar związanych z nieterminową realizacją dostaw.
- Możliwość wystąpienia wzrostu cen niektórych materiałów produkcyjnych oraz części w następstwie ograniczenia produkcji na skutek między innymi działań prewencyjnych w celu ograniczenia pandemii – co może przełożyć się na wzrost kosztów wykonania i w konsekwencji obniżenie planowanej wstępnie marży kontraktowej.
- Konieczności wyłączenia lub znaczącego ograniczenia ciągu produkcyjnego, w wyniku wprowadzenia znaczących, obowiązkowych restrykcji administracyjnych lub stwierdzenia na terenie obecności zakładu wirusa SARS-CoV-2 i objęcia konieczną kwarantanną istotnej części załogi.
- Obowiązku objęcia kwarantanną - w wyniku wykrycia w pomieszczeniach biurowych osoby ze zdiagnozowanym wirusem SARS-CoV-2 - znaczącej części pracowników funkcji wsparcia i związane z zakłócenia w płynnym przepływie dokumentacji (fakturowanie, rozliczenia z dostawcami, odbiorcami, instytucjami finansującymi i administracją rządową), co może opóźnić rozpoznanie fakturowanych przychodów, a z drugiej strony wpłynąć na koszty, ze względu na konieczność zapłacenia kar z tytułu opóźnień.
- Możliwości wystąpienia zaburzeń płynnościowych na skutek nieterminowej regulacji należności ze strony kontrahentów Emitenta.
- Możliwość wystąpienia ryzyk, związanych z wahaniami kursów walutowych, co również może przekładać się na wzrost cen niektórych komponentów.
- Możliwości zatrzymania działalności Emitenta w skutek wprowadzenia przez administrację rządową innych centralnych regulacji, których celem będzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii.

Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania, działalność Emitenta i jego Grupy Kapitałowej nie została znacząco zakłócona, z wyjątkiem spółek zależnych Emitenta działających na terenie Rosji oraz Południowej Afryki. Produkcja oraz dostawy zamówionych przez kontrahentów maszyn i urządzeń przebiegają zgodnie z ustalonym harmonogramem i nie zgłoszono przypadków od odbiorców zmiany zakresu, wstrzymania czy rezygnacji z realizowanych aktualnie zamówień. Stan zapasów jest na bieżąco monitorowany i wszelkie niezbędne zamówienia są składane z odpowiednim wyprzedzeniem w celu zapewnienia ciągłości i stabilności dostaw niezbędnych do utrzymania produkcji. Nie zanotowano również istotnych przypadków przerwania czy opóźnienia w pracach zleconych kooperantom Emitenta. Stan absencji wśród wszystkich pracowników Emitenta związany ogólnie z chorobą lub koniecznością opieki nad dzieckiem także nie odbiega istotnie od średniej obserwowalnej sprzed stanu pandemii COVID-19.

Zarząd Emitenta podjął szereg działań zmierzających do ograniczenia wpływu pandemii COVID-19 na działalność Grupy, a w szczególności mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracowników oraz utrzymanie ciągłości operacyjnej Grupy Famur. W celu ograniczenia kontaktów i tym samym minimalizacji ryzyka całkowitego wyłączenia kluczowych funkcji, zakłady produkcyjne zostały podzielone na strefy, a pracownicy biurowi poszczególnych komórek organizacyjnych, w miarę możliwości, zostali dobrani na w pełni zastępowalne zespoły, pracujące w dwóch różnych lokalizacjach, również w systemie pracy zdalnej. Jednocześnie Emitent utrzymuje świadczenie usług serwisowych, gdzie w celu minimalizacji ryzyka związanego z brakiem możliwości ich świadczenia lub ich istotnym ograniczeniem, wydzielono trzy odrębne lokalizacje dla trzech grup serwisowych (wzajemny kontakt został ograniczony do komunikacji za pośrednictwem telefonu, e-poczty lub innych środków komunikacji zdalnej). Wyodrębniono dodatkowe zespoły pełniące dyżury domowe, ograniczono kontakt z centralą, wprowadzono spe-

cialne procedury poboru materiału z magazynu (pola wydawcze bez kontaktu z pracownikami) oraz przygotowano alternatywną lokalizację dla dyspozytorni. Emitent dąży również do zapewnienia funkcjonowania jednostkom odpowiedzialnym za bieżącą współpracę z klientami oraz pozostałym funkcjom wsparcia w celu zapewnienia ciągłości procesów biznesowych.

Biorąc pod uwagę ogólną sytuację rynkową i pojawiające się w domenie publicznej informacje ze strony kontrahentów o rozważanej przez podmioty branżowe rewizji założeń budżetowych na rok 2020 w części dotyczącej planowanych inwestycji można spodziewać się, że ich poziom będzie ulegał ograniczeniu. Dodatkowo zmniejszone wydobycie oraz zmiana organizacji pracy u głównych kontrahentów Emitenta na skutek pandemii COVID-19 może przekładać się na obniżenie przychodów Grupy Emitenta m. in. z tytułu dzierżaw oraz usług serwisowych („aftermarket”). W dniu 2 kwietnia 2020 roku jeden z głównych kontrahentów Emitenta, którego udział w sprzedaży Grupy Famur za rok 2019 wyniósł ok 21% ogłosił wystąpienie w swojej spółce stanu siły wyższej w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz związanymi z tym ograniczeniami, działaniami rządów państw i przedsiębiorstw na świecie. W związku z dużym poziomem ogólności komunikatu Emitent zwrócił się do tego kontrahenta o wskazanie, czy ogłoszony przez niego stan siły wyższej może wpływać na wzajemne zobowiązania kontraktowe, a jeśli tak to w jaki sposób i na jakiej podstawie. Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania Emitent otrzymał od tego kontrahenta ogólną informację o prowadzonej przez niego analizie wpływu siły wyższej na jego stosunki zobowiązaniowe. Emitent został również powiadomiony przez dwóch innych kontrahentów krajowych, przy czym udział jednego z nich w obrotach Grupy za 2019 rok wyniósł ok 24% o wystąpieniu w ich przedsiębiorstwach stanu siły wyższej w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Emitent zwrócił się także do tych kontrahentów o wskazanie, czy ogłoszony przez nich stan siły wyższej może wpływać na wzajemne zobowiązania kontraktowe, a jeśli tak to w jaki sposób i na jakiej podstawie. Do momentu publikacji niniejszego sprawozdania Emitent nie otrzymał odpowiedzi od żadnego z tych kontrahentów. Dodatkowo, w następstwie wprowadzonych restrykcji na terenie Rosji oraz Południowej Afryki (RPA) przez tamtejszą administrację rządową działające tam spółki zależne Emitenta musiały czasowo zawiesić swoją działalność operacyjną, co przełożyło się głównie na przychody z usług ‘aftermarket,’ a w przypadku spółek działających w RPA również na przychody ze sprzedaży maszyn i urządzeń.

Zgodnie ze stanem wiedzy Emitenta na dzień publikacji niniejszego sprawozdania szacunkowa skala spadku przychodów krajowych i z eksportu (dostawy, dzierżawy i 'aftermarket') z powyższych przyczyn może obniżyć łączne przychody Emitenta w 2020 roku o ok 16% względem wstępnie zakładanych przychodów na rok 2020 przed wystąpieniem pandemii COVID-19. Obserwując aktualną dynamikę zmian rynkowych i wpływ pandemii COVID-19 na globalną gospodarkę można spodziewać się pogarszania sytuacji biznesowej Emitenta w kolejnych kwartałach 2020 roku.

W celu dostosowania struktury kosztów do oczekiwanych potrzeb rynkowych wynikających z ogólnoswiatowego spowolnienia gospodarczego i sytuacji na rynku węgla, na które nałożyły się problemy związane z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-Cov-2, Emitent rozpoczął na początku roku 2020 analizę kosztów, w tym struktury zatrudnienia w obszarze centralnych funkcji wsparcia w Famur S.A. W dniu 13 marca 2020r. powiadomiono stronę społeczną o planowanych zwolnieniach grupowych obejmujących 84 etaty w obszarze centralnych funkcji wsparcia w Famur S.A. (względem 2 622 przeciętnego zatrudnienia w 2019r. w Famur S.A.). Po spełnieniu wszystkich przewidzianych prawem procedur związanych ze zwolnieniami grupowymi, z końcem marca 2020r. rozpoczęto wręczanie wypowiedzeń.

Dążąc do ograniczania kosztów działalności a także uwzględniając postulaty od niektórych pracowników dotyczące ich obaw o stan zdrowia w sytuacji wykonywania pracy w obliczu zagrożenia epidemiologicznego Emitent w porozumieniu ze Związkami Zawodowymi działającymi w Famur S.A., zmienił organizację działalności operacyjnej i wprowadził w wybranych oddziałach przerwę urlopową w okresie 6-10 kwietnia 2020 r.

W celu minimalizacji ryzyka nieterminowego lub braku spływu należności Emitent wprowadził wzmoczoną analizę płynności i również w tym obszarze nie odnotowano istotnych odchyśleń od stanu sprzed wystąpienia pandemii COVID-19. Pojawiło się jednak ryzyko ewentualnych opóźnień w spłacie wymaganych należności od jednego z istotnych kontrahentów krajowych (udział w obrotach Grupy za 2019 rok

wyniósł ok 24%). Ze względu na znaczący udział wszystkich należności od tego kontrahenta, które na dzień publikacji niniejszego sprawozdania w znaczącej części nie są jeszcze wymagalne, Emitent monitoruje to ryzyko i pozostaje w stałym kontakcie z kontrahentem. W razie stwierdzenia znaczącego pogorszenia się jakości tych należności i przez to znaczącego wpływu na fundamenty Emitenta, niezwłocznie poinformuje o tym rynek. Emitent pozostaje również w stałym kontakcie z instytucjami finansującymi jego działalność i dotychczas nie została zgłoszona z ich strony żadna chęć zmiany istniejących warunków umów czy postawienie ich w stan wymagalności.

W Grupie Kapitałowej zarejestrowano również zgłoszenie ze spółki zależnej Primetech o czasowym ograniczeniu realizacji usług kontraktowych we Francji, gdzie na skutek rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2 wprowadzono czasowe ograniczenia pracy kopalni, w której jest realizowany przedmiotowy kontrakt tylko do niezbędnych czynności zmierzających do zabezpieczenia instalacji dołowych i powierzchniowych i utrzymywania ich w gotowości do pracy. Pandemia COVID-19 wpływa również na funkcjonowanie spółki stowarzyszonej Emitenta - FAMAK (wraz z jej jednostkami zależnymi, Grupa FAMAK), która odnotowała zaburzenia w realizacji dwóch niezależnych kontraktów na rynkach zagranicznych: W Bułgarii w związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu kopalni, gdzie realizowany jest kontrakt. Jednak mimo tych trudności, stronom udaje się finalizować umowę i na początku kwietnia 2020r. zakończono fazę odbioru i testów dostarczonych wcześniej urządzeń. Ograniczenia w przemieszczaniu się transgranicznym osób powoduje z kolei trudności w realizacji kontraktu w Holandii, co może wpływać na opóźnienia w fakturowaniu i negatywny wpływ na operacyjne przepływy pieniężne. Dodatkowo w przypadku innych kontraktów ze względu na pracę zdalną u kontrahentów nie dotrzymywane są terminy na przekazywanie niezbędnej do przygotowania wyceny i procesu technologicznego dokumentacji, co będzie negatywnie wpływać na poziom obłożenia produkcji i obniżenie rentowności realizowanych kontraktów oraz na przesunięcie przychodów ze sprzedaży na przyszłe okresy. Ponadto zaburzenia w realizacji końcowego etapu (tj. montażu) występują w kontrakcie, realizowanym przez Emitenta na rynku chińskim, które ze względu na czas i okoliczności ich wystąpienia również należy łączyć w pośredni sposób z panującą globalnie pandemią. Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do informacji publicznej brak jest wystarczających przesłanek świadczących o tym, że wpływ powyższych przypadków związanych z realizowanymi kontraktami na bieżącą lub przyszłą sytuację Grupy Kapitałowej Emitenta może mieć charakter istotny.

Zarząd na bieżąco monitoruje rozwój zagrożenia związanego z pandemią COVID-19 i jej potencjalny wpływ na rynki, na których działa Grupa Famur, a w konsekwencji na sytuację operacyjną Emitenta. Jednocześnie ocenia, czy i jakie ewentualne korekty będą niezbędne w planowaniu biznesowym Grupy Famur i w razie stwierdzenia ich znaczącego wpływu na działalność Grupy Famur niezwłocznie informuje o tym rynek.

Katowice, dnia 20 kwietnia 2020r.

.....
Podpis osoby odpowiedzialnej
za sporządzenie sprawozdania finansowego
Marcin Pietrzak

Podpisy członków Zarządu Famur S.A.

Mirosław Bendzera

Beata Zawiszowska

Dawid Gruszczyk

Tomasz Jakubowski

Adam Toborek

Ireneusz Kazimierski

Podpisy złożone elektronicznie